

2021 m. gruodžio 14 d., antradienis

I

(Rezoliucijos, rekomendacijos ir nuomonės)

REZOLIUCIJOS

EUROPOS PARLAMENTAS

P9_TA(2021)0489

Kova su smurtu dėl lyties. Kibernetinis smurtas

2021 m. gruodžio 14 d. Europos Parlamento rezoliucija su rekomendacijomis Komisijai „Kova su smurtu dėl lyties: kibernetinis smurtas“ (2020/2035(INL))

(2022/C 251/01)

Europos Parlamentas,

- atsižvelgdamas į Europos Sąjungos sutarties 2 straipsnį ir 3 straipsnio 3 dalį,
- atsižvelgdamas į Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo 8 straipsnį, 83 straipsnio 1 dalį, 84 ir 225 straipsnius,
- atsižvelgdamas į Europos Sąjungos pagrindinių teisių chartiją, ypač į jos 7, 8, 10, 11, 12, 21, 23, 24, 25, 26 ir 47 straipsnius,
- atsižvelgdamas į 2020 m. kovo 5 d. Komisijos komunikatą „Lygybės sąjunga. 2020–2025 m. lyčių lygybės strategija“, ypač į jame nustatytą tikslą užtikrinti moterims ir mergaitėms gyvenimą be smurto ir stereotipų,
- atsižvelgdamas į 2021 m. balandžio 14 d. Komisijos komunikatą dėl ES kovos su prekyba žmonėmis strategijos 2021–2025,
- atsižvelgdamas į 2017 m. rugsėjo 28 d. Komisijos komunikatą „Kova su neteisėtu turiniu internete. Siekis didinti interneto platformų atsakomybę“,
- atsižvelgdamas į 2020 m. birželio 24 d. Komisijos komunikatą „2020–2025 m. ES strategija dėl nusikaltimų aukų teisių“,
- atsižvelgdamas į 2020 m. lapkričio 12 d. Komisijos komunikatą „Lygybės Sąjunga. 2020–2025 m. LGBTIQ asmenų lygybės strategija“,
- atsižvelgdamas į Komisijos pasiūlymą dėl Tarybos sprendimo dėl Europos Tarybos konvencijos dėl smurto prieš moteris ir smurto šeimoje prevencijos ir kovos su juo sudarymo Europos Sąjungos vardu,
- atsižvelgdamas į Komisijos pasiūlymą dėl Europos Parlamento ir Tarybos reglamento dėl bendrosios skaitmeninių paslaugų rinkos (Skaitmeninių paslaugų aktas), kuriuo iš dalies keičiama Direktyva 2000/31/EB,
- atsižvelgdamas į 2016 m. gegužės mėn. Komisijos paskelbtą Kovos su neapykantos kurstymu internete elgesio kodeksą ir jo penktojo stebėjimo etapo metu parengtą dokumentą „Informacijos suvestinė: 5-asis Elgesio kodekso stebėjimo etapas“,

2021 m. gruodžio 14 d., antradienis

- atsižvelgdamas į Europos Tarybos konvenciją dėl smurto prieš moteris ir smurto šeimoje prevencijos ir kovos su juo, kuri buvo pateikta pasirašyti 2011 m. gegužės 11 d. Stambule,
- atsižvelgdamas į 2001 m. lapkričio 23 d. Europos Tarybos konvenciją dėl elektroninių nusikaltimų,
- atsižvelgdamas į 2021 m. sausio 21 d. savo rezoliuciją dėl ES lyčių lygybės strategijos ⁽¹⁾,
- atsižvelgdamas į 2021 m. birželio 10 d. savo rezoliuciją dėl lygybės skatinimo įgyjant išsilavinimą ir dirbant gamtos mokslų, technologijų, inžinerijos ir matematikos (STEM) srityse ⁽²⁾,
- atsižvelgdamas į 2021 m. kovo 11 d. savo rezoliuciją dėl ES paskelbimo LGBTIQ asmenų laisvės erdve ⁽³⁾,
- atsižvelgdamas į 2021 m. vasario 10 d. savo rezoliuciją dėl Direktyvos 2011/36/ES dėl prekybos žmonėmis prevencijos, kovos su ja ir aukų apsaugos įgyvendinimo ⁽⁴⁾,
- atsižvelgdamas į 2021 m. vasario 11 d. savo rezoliuciją „25 metai po Pekino deklaracijos ir veiksmų platformos priėmimo: su moterų teisėmis susiję ateities uždaviniai Europoje“ ⁽⁵⁾,
- atsižvelgdamas į 2021 m. sausio 21 d. savo rezoliuciją dėl lyčių aspektu grindžiamo požiūrio COVID-19 krizės metu ir pokriziniu laikotarpiu ⁽⁶⁾,
- atsižvelgdamas į 2021 m. sausio 21 d. savo rezoliuciją „Skaitmeninio lyčių atotrūkio panaikinimas: moterų dalyvavimas skaitmeninėje ekonomikoje“ ⁽⁷⁾,
- atsižvelgdamas į 2020 m. lapkričio 25 d. savo rezoliuciją „Žiniasklaidos laisvės stiprinimas: žurnalistų apsauga Europoje, neapykantos retorika, dezinformacija ir platformų vaidmuo“ ⁽⁸⁾,
- atsižvelgdamas į 2020 m. balandžio 17 d. savo rezoliuciją dėl suderintų ES veiksmų kovojant su COVID-19 pandemija ir jos padariniais ⁽⁹⁾,
- atsižvelgdamas į 2019 m. lapkričio 28 d. savo rezoliuciją dėl ES prisijungimo prie Stambulo konvencijos ir kitų kovos su smurtu dėl lyties priemonių ⁽¹⁰⁾,
- atsižvelgdamas į 2019 m. vasario 13 d. savo rezoliuciją dėl priešiškos reakcijos į moterų teises ir lyčių lygybę ES ⁽¹¹⁾,
- atsižvelgdamas į 2018 m. rugsėjo 11 d. savo rezoliuciją dėl bauginimo ir seksualinio priekabiavimo darbe, viešosiose erdvėse ir politiniame gyvenime ES prevencijos ir kovos su jais priemonių ⁽¹²⁾,
- atsižvelgdamas į 2018 m. balandžio 17 d. savo rezoliuciją dėl moterų ir mergaičių įgalėjimo pasitelkiant skaitmeninį sektorių ⁽¹³⁾,

⁽¹⁾ OL C 456, 2021 11 10, p. 208.

⁽²⁾ Priimti tekstai, P9_TA(2021)0296.

⁽³⁾ OL C 474, 2021 11 24, p. 140.

⁽⁴⁾ OL C 465, 2021 11 17, p. 30.

⁽⁵⁾ OL C 465, 2021 11 17, p. 160.

⁽⁶⁾ OL C 456, 2021 11 10, p. 191.

⁽⁷⁾ OL C 456, 2021 11 10, p. 232.

⁽⁸⁾ OL C 425, 2021 10 20, p. 28.

⁽⁹⁾ OL C 316, 2021 8 6, p. 2.

⁽¹⁰⁾ OL C 232, 2021 6 16, p. 48.

⁽¹¹⁾ OL C 449, 2020 12 23, p. 102.

⁽¹²⁾ OL C 433, 2019 12 23, p. 31.

⁽¹³⁾ OL C 390, 2019 11 18, p. 28.

2021 m. gruodžio 14 d., antradienis

- atsižvelgdamas į 2017 m. spalio 26 d. savo rezoliuciją dėl kovos su seksualiniu priekabiavimu ir prievarta ES ⁽¹⁴⁾,
- atsižvelgdamas į 2017 m. spalio 3 d. savo rezoliuciją dėl kovos su kibernetiniais nusikaltimais ⁽¹⁵⁾,
- atsižvelgdamas į 2017 m. rugsėjo 12 d. savo rezoliuciją dėl pasiūlymo dėl Tarybos sprendimo dėl Europos Tarybos konvencijos dėl smurto prieš moteris ir smurto šeimoje prevencijos ir kovos su juo sudarymo Europos Sąjungos vardu ⁽¹⁶⁾,
- atsižvelgdamas į žmogaus teisių srities Jungtinių Tautų teisinių dokumentų nuostatas, ypač susijusias su moterų ir vaikų teisėmis, ir kitus Jungtinių Tautų dokumentus dėl smurto prieš moteris ir vaikus,
- atsižvelgdamas į 2020 m. gruodžio 16 d. Jungtinių Tautų Generalinės Asamblėjos rezoliucijas „Didesnės pastangos užkirsti kelią visų formų smurtui prieš moteris ir mergaites ir jį panaikinti“ (A/RES/75/161) ir „Teisė į privatumą skaitmeniniame amžiuje“ (A/RES/75/176),
- atsižvelgdamas į 2018 m. liepos 5 d. Jungtinių Tautų žmogaus teisių tarybos rezoliuciją „Spartesnės pastangos panaikinti smurtą prieš moteris ir mergaites. Smurto prieš moteris ir mergaites skaitmeninėje aplinkoje prevencija ir reagavimas į jį“ (A/HRC/RES/38/5),
- atsižvelgdamas į Specialiųjų pranešėjų smurto prieš moteris, jo priežasčių ir padarinių klausimais Jungtinių Tautų pranešimus, ypač į 2018 m. birželio 18 d. pranešimą dėl smurto prieš moteris internete iš žmogaus teisių perspektyvos (A/HRC/38/47), 2020 m. gegužės 6 d. pranešimą dėl kovos su smurtu prieš žurnalistes (A/HRC/44/52) ir 2020 m. liepos 24 d. pranešimą dėl koronaviruso ligos (COVID-19) pandemijos ir smurto dėl lyties prieš moteris pandemijos susikirtimo, daugiausia dėmesio skiriant smurtui artimoje aplinkoje ir „taikos namuose“ iniciatyvai,
- atsižvelgdamas į 1993 m. gruodžio 20 d. Jungtinių Tautų deklaraciją dėl smurto prieš moteris panaikinimo,
- atsižvelgdamas į 1984 m. gruodžio 10 d. Jungtinių Tautų konvenciją prieš kankinimą ir kitokį žiaurų, nežmonišką ar žeminantį elgesį ar baudimą,
- atsižvelgdamas į 1979 m. gruodžio 18 d. Jungtinių Tautų konvenciją dėl visų formų diskriminacijos panaikinimo moterims,
- atsižvelgdamas į 2017 m. liepos 14 d. Moterų diskriminacijos panaikinimo komiteto bendrąją rekomendaciją Nr. 35 dėl smurto prieš moteris dėl lyties, kuria atnaujinama bendroji rekomendacija Nr. 19,
- atsižvelgdamas į 1989 m. lapkričio 20 d. Jungtinių Tautų vaiko teisių konvenciją,
- atsižvelgdamas į 2011 m. balandžio 18 d. Vaiko teisių komiteto bendrąją pastabą Nr. 13 (2011) dėl vaiko teisės nepatirti jokios formos smurto,
- atsižvelgdamas į Darnaus vystymosi darbotvarkę iki 2030 m., ypač į 5-ąją darnaus vystymosi tikslą dėl lyčių lygybės,
- atsižvelgdamas į Europos saugumo ir bendradarbiavimo organizacijos pranešimą apie žurnalistų saugumą internete ⁽¹⁷⁾,

⁽¹⁴⁾ OL C 346, 2018 9 27, p. 192.

⁽¹⁵⁾ OL C 346, 2018 9 27, p. 29.

⁽¹⁶⁾ OL C 337, 2018 9 20, p. 167.

⁽¹⁷⁾ https://www.osce.org/files/f/documents/2/9/468861_0.pdf

2021 m. gruodžio 14 d., antradienis

- atsižvelgdamas į Europos Parlamento tyrimų tarnybos tyrimą „Kova su smurtu dėl lyties: kibernetinis smurtas. Europos pridėtinės vertės vertinimas“,
 - atsižvelgdamas į Europos Parlamento tyrimų tarnybos tyrimą „Kibernetinis smurtas ir neapykantos prieš moteris kurstymas internete“,
 - atsižvelgdamas į Europos lyčių lygybės instituto Lyčių lygybės indeksą,
 - atsižvelgdamas į 2011 m. gruodžio 13 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyvą 2011/93/ES dėl kovos su seksualine prievarta prieš vaikus, jų seksualiniu išnaudojimu ir vaikų pornografija, kuria pakeičiamas Tarybos pamatinis sprendimas 2004/68/TVR ⁽¹⁸⁾,
 - atsižvelgdamas į 2012 m. spalio 25 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyvą 2012/29/ES, kuria nustatomi būtiniausi nusikaltimų aukų teisių, paramos joms ir jų apsaugos standartai ir kuria pakeičiamas Tarybos pamatinis sprendimas 2001/220/TVR ⁽¹⁹⁾,
 - atsižvelgdamas į 2021 m. liepos 14 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (ES) 2021/1232 dėl laikinos nukrypti nuo tam tikrų Direktyvos 2002/58/EB nuostatų, kiek tai susiję su numeriu nesiejamo asmenų tarpusavio ryšio paslaugų teikėjų naudojamų technologijų naudojimo asmens ir kitiems duomenims tvarkyti kovos su seksualine prievarta prieš vaikus internete tikslais, leidžiančios nuostatos ⁽²⁰⁾,
 - atsižvelgdamas į 2014 m. kovo 3 d. Europos Sąjungos pagrindinių teisių agentūros ataskaitą „Smurtas prieš moteris. ES masto apklausa“,
 - atsižvelgdamas į 2020 m. gegužės 14 d. Europos Sąjungos pagrindinių teisių agentūros ataskaitą „ES LGBTI II. Ilgas kelias siekiant LGBTI asmenų lygybės“ ⁽²¹⁾,
 - atsižvelgdamas į 2021 m. kovo 11 d. Europos Sąjungos Teisingumo Teismo generalinio advokato teisinę nuomonę dėl Europos Tarybos konvencijos dėl smurto prieš moteris ir smurto šeimoje prevencijos ir kovos su juo, kuria siekiama išsiaiškinti teisinį netikrumą, ar Sąjunga gali sudaryti ir ratifikuoti Konvenciją ir kaip ji gali tai padaryti ⁽²²⁾,
 - atsižvelgdamas į Europos Sąjungos bendradarbiavimo baudžiamosios teisenos srityje agentūros (Eurojusto) ir Europos Sąjungos teisėsaugos bendradarbiavimo agentūros (Europolio), be kita ko, ir pastarosios agentūros Europos kovos su elektroniniu nusikalstamumu centro darbą, taip pat į jo atliekamą organizuoto nusikalstamumo internete grėsmės vertinimą,
 - atsižvelgdamas į Darbo tvarkos taisyklių 47 ir 54 straipsnius,
 - atsižvelgdamas į bendrus Piliečių laisvių, teisingumo ir vidaus reikalų komiteto ir Moterų teisių ir lyčių lygybės komiteto svarstymus pagal Darbo tvarkos taisyklių 58 straipsnį,
 - atsižvelgdamas į Piliečių laisvių, teisingumo ir vidaus reikalų komiteto ir Moterų teisių ir lyčių lygybės komiteto pranešimą (A9-0338/2021),
- A. kadangi lyčių lygybė yra Sąjungos pagrindinė vertybė ir pagrindinis tikslas ir turėtų atsispindėti visų sričių Sąjungos politikoje; kadangi teisė į lygias galimybes ir nediskriminavimą yra pagrindinė teisė, įtvirtinta Europos Sąjungos sutarties (ES sutartis) 2 straipsnyje ir 3 straipsnio 3 dalyje, Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo (SESV) 8, 10, 19 ir 157 straipsniuose ir Europos Sąjungos pagrindinių teisių chartijos (toliau – Chartija) 21 ir 23 straipsniuose; kadangi įgyvendinant pirmąjį Sąjungos 2020–2025 m. lyčių lygybės strategijos tikslą daugiausia dėmesio skiriama smurto dėl lyties panaikinimui ir jis apibūdinamas kaip „viena opiausių mūsų visuomenės problemų“, nes nuo jo nukenčia visų visuomenės lygmenų moterys nepriklausomai nuo amžiaus, išsilavinimo, pajamų, socialinės padėties, kilmės ar gyvenamosios vietos šalies ir jis yra viena iš didžiausių kliūčių siekiant užtikrinti lyčių lygybę;

⁽¹⁸⁾ OL L 335, 2011 12 17, p. 1.

⁽¹⁹⁾ OL L 315, 2012 11 14, p. 57.

⁽²⁰⁾ OL L 274, 2021 7 30, p. 41.

⁽²¹⁾ https://fra.europa.eu/sites/default/files/fra_uploads/fra-2020-lgbti-equality-1_en.pdf

⁽²²⁾ <https://curia.europa.eu/juris/document/document.jsf?docid=238745&doclang=en>

2021 m. gruodžio 14 d., antradienis

- B. kadangi smurtas prieš moteris ir kitų formų smurtas dėl lyties yra plačiai paplitęs Sąjungoje ir turi būti suprantamas kaip kraštutinė moterų diskriminacijos forma, daranti didelį poveikį aukoms, jų šeimoms ir bendruomenėms, tai taip pat žmogaus teisių pažeidimas, išgalėjęs dėl lyčių nelygybės, kurią dar labiau įtvirtina ir sustiprina; kadangi smurtas dėl lyties kyla iš netolygaus moterų ir vyrų galios pasidalijimo, nusistovėjusių patriarchalinių struktūrų, praktikos ir lyčių normų, seksizmo ir žalingų lyčių stereotipų bei išankstinių nuostatų, dėl kurių vyrai dominuoja prieš moteris ir mergaites nepaisant visos jų įvairovės, įskaitant LGBTIQ asmenis, ir diskriminuoja jas;
- C. kadangi smurtą prieš moteris reikėtų suvokti kaip visus smurto dėl lyties veiksmus, nuo kurių tiek visuomeniniame, tiek asmeniniame gyvenime internete arba ne moterims padaroma ar gali būti padaroma fizinė, seksualinė, psichologinė ar ekonominė žala arba sukeliama kančia, įskaitant grasinimus imtis tokių veiksmų, imtis prievartos ar savavališkai atimti laisvę;
- D. kadangi moterys ir mergaitės, nepaisant jų įvairovės, ir LGBTIQ asmenys gali dėl savo lyties, lytinės tapatybės, lyties raiškos ar biologinės lyties požymių patirti kibernetinį smurtą dėl lyties; kadangi sąveikinių formų diskriminacija, įskaitant diskriminaciją dėl rasės, kalbos, religijos, įsitikinimų, tautinės ar socialinės kilmės, priklausymo tautinei ar etninei mažumai, gimimo, seksualinės orientacijos, amžiaus, sveikatos būklės, negalios, šeiminių padėties ar pabėgėlio statuso, gali padidinti kibernetinio smurto dėl lyties pasekmes; kadangi Sąjungos LGBTIQ lygybės strategijoje primenama, kad kiekvienas žmogus turi teisę į saugumą tiek namuose, tiek viešumoje, tiek internete;
- E. kadangi FRA atlikta antroji Sąjungos LGBTIQ apklausa rodo, kad 10 proc. LGBTIQ asmenų metai iki atliekant apklausą patyrė kibernetinį priekabiavimą dėl to, kad jie yra LGBTIQ asmenys, įskaitant priekabiavimą socialiniuose tinkluose; kadangi neproporcingai dažniau nukentčia interseksualūs ir translyčiai asmenys (16 proc.); kadangi 15–17 metų amžiaus paaugliai buvo grupė, kuri patyrė daugiausiai priekabiavimo kibernetinėje erdvėje dėl to, kad yra LGBTIQ asmenys (15 proc.), palyginti su kitomis amžiaus grupėmis (7–12 proc.);
- F. kadangi smurtas prieš moteris ir mergaites nepaisant jų įvairovės ir smurtas dėl lyties pasireiškia skirtingai, tačiau šio smurto formos ir apraiškos nėra viena su kita nesusijusios; kadangi smurtas internete dažnai yra susijęs ir neatsiejamas nuo smurto realiame gyvenime, nes gali pasireikšti prieš jį, kartu su juo arba jį tęsti; kadangi dėl šių priežasčių kibernetinis smurtas dėl lyties turėtų būti suvokiamas kaip smurto dėl lyties ne internete tęsinys interneto aplinkoje;
- G. kadangi Europos Parlamento tyrimų tarnyba (EPRS) tyrime „Kova su smurtu dėl lyties: kibernetinis smurtas. Europos pridėtinės vertės vertinimas“ mano, jog 4–7 proc. moterų Sąjungoje per pastaruosius 12 mėnesių iki atliekant vertinimą patyrė priekabiavimą kibernetinėje erdvėje, o 1–3 proc. patyrė persekiojimą kibernetinėje erdvėje; kadangi persekiojimas kibernetinėje erdvėje pasireiškia įvairiai ir yra dažniausia vienintelės arba mišrios neapykantą kurstančios kalbos forma, kuri per ilgą laiką buvo nepažinta ir į kurią nebuvo reaguojama; kadangi 2020 m. atliktas „World Wide Web Foundation“ tyrimas, kuriame dalyvavo respondentai iš 180 šalių, parodė, kad 52 proc. jaunų moterų ir mergaičių yra patyrusios prievartą internete, pavyzdžiui, asmeninių nuotraukų, vaizdo įrašų ar žinučių viešinimą be jų sutikimo, niekinančias ir žeminančias žinutes, grasinančias arba užgaulias kalbas, seksualinį priekabiavimą ir melagingą turinį, o 64 proc. respondentų teigė pažįstantys ką nors, kas yra tai patyręs;
- H. kadangi jaunos moterims ir mergaitėms kyla didesnis pavojus patirti kibernetinį smurtą, ypač priekabiavimą ir patyčias kibernetinėje erdvėje; kadangi mažiausiai 12,5 proc. patyčių mokykloje atvejų vyksta internetu⁽²³⁾; kadangi dabar jaunimas prie socialinių tinklų vis dažniau prisijungia ankstesniame amžiuje; kadangi šios smurto formos sustiprina socialinės nelygybės svorį, nes dažnai jas patiria nepalankiausioje padėtyje esančios jaunimo grupės; kadangi UNICEF duomenimis mergaitės priekabiavimą patiria dvigubai dažniau nei berniukai⁽²⁴⁾; kadangi, remiantis šio tyrimo duomenimis, moterys turi skeptiškesnę nuomonę dėl to, ar technologijų įmonės atsakingai naudoja jų duomenis;

⁽²³⁾ <https://www.ohchr.org/EN/Issues/Women/SRWomen/Pages/OnlineViolence.aspx>

⁽²⁴⁾ <https://www.coe.int/en/web/campaign-free-to-speak-safe-to-learn/-/bullying-perspectives-practices-and-insights-2017->

2021 m. gruodžio 14 d., antradienis

- I. kadangi 2014 m., remiantis 2014 m. kovo 3 d. Europos Sąjungos pagrindinių teisių agentūros (FRA) ataskaita „Smurtas prieš moteris. ES masto apklausa“, nuo 15 metų amžiaus Sąjungoje 11 proc. moterų patiria priekabiavimą kibernetinėje erdvėje ir 14 proc. nukenčia nuo persekiojimo;
- J. kadangi interneto ryšys ir poreikis naudotis skaitmenine viešąja erdve tampa vis svarbesni mūsų visuomenės ir ekonomikos plėtrai; kadangi į darbo vietas vis dažniau įtraukiami skaitmeniniai sprendimai ir darbo vietos vis dažniau tampa nuo jų priklausomos, todėl didėja rizika, kad moterys, dalyvaudamos darbo rinkoje ir vykdydamos ekonominę veiklą, susidurs su kibernetiniu smurtu dėl lyties;
- K. kadangi didėjantis interneto pasiekiamumas, greitas mobiliosios informacijos plitimas ir socialinių tinklų naudojimas kartu su daugialypiu, pasikartojančiu ir sąveikinių formų smurtu dėl lyties lėmė tai, kad smarkiai padaugėjo kibernetinio smurto dėl lyties atvejų; kadangi moterys ir mergaitės, turinčios prieigą prie interneto, dažniau nei vyrai patiria smurtą internete; kadangi Jungtinių Tautų specialusis pranešėjas smurto prieš moteris, jo priežasčių ir padarinių klausimais pažymėjo, kad naujos technologijos „neišvengiamai lems skirtingas ir naujas smurto prieš moteris internete apraiškas“; kadangi inovacijos vyksta tokiu tempu, kuris dažnai neleidžia apmąstyti jų ilgalaikių pasekmių, ir tikėtina, kad artimiausiais metais kibernetinio smurto dėl lyties paplitimas toliau didės; kadangi, siekiant užtikrinti žalos atlyginimą, atskaitomybę ir prevenciją, reikia tinkamai įvertinti kibernetinio smurto dėl lyties poveikį aukoms ir suprasti mechanizmus, leidžiančius tokių formų smurtą dėl lyties vykdančiams asmenims taip elgtis;
- L. kadangi, remiantis Pasaulio sveikatos organizacijos⁽²⁵⁾ duomenimis, viena iš trijų moterų visame pasaulyje patiria dažniausiai lytinio partnerio vykdomą fizinį ar seksualinį smurtą; kadangi per COVID-19 pandemiją smurto dėl lyties atvejų padaugėjo, o izoliavimo priemonės padidino smurto ir prievartos artimoje aplinkoje riziką; kadangi dėl dažnesnio naudojimosi internetu per COVID-19 pandemiją padaugėjo smurto dėl lyties internete ir IRT sudarė geresnes galimybes užsiimti tokiu smurtu, nes smurtaujantys partneriai ir buvę partneriai taip pat stebi, seka savo aukas ir joms grasina, taip pat vykdo smurtą skaitmeninėmis priemonėmis; kadangi šis kibernetinis smurtas, jei dėl jo anksti nesiimama veiksmų, gali sutapti su fiziniu smurtu ir jį paaštrinti; kadangi 2020–2025 m. ES strategijoje dėl nusikaltimų aukų teisių Komisija pripažįsta, kad dėl dabartinės COVID-19 pandemijos padaugėjo kibernetinių nusikaltimų, pavyzdžiui, seksualinių nusikaltimų internete ir neapykantos nusikaltimų;
- M. kadangi dažniausiai pasitaikantys kibernetinio smurto dėl lyties tipai yra tokie nusikaltimai kaip priekabiavimas kibernetinėje erdvėje, kibernetinis persekiojimas, su IRT susiję privatumo pažeidimai, įskaitant prieigą prie duomenų ar vaizdų, įskaitant intymius duomenis, jų rinkimą, fiksavimą, dalijimąsi jais ir jų kūrimą bei manipuliavimą jais be sutikimo, tapatybės vagystė ir neapykantą kurstančios kalbos internete, prievartinė kontrolė pasitelkiant skaitmeninį sekimą ir ryšių kontrolę per persekiojimo programinę įrangą ir šnipinėjimo programėles, taip pat technologinių priemonių naudojimas prekybai žmonėmis, be kita ko, seksualinio išnaudojimo tikslais;
- N. kadangi kibernetinis smurtas dėl lyties gali būti vykdomas naudojant įvairius bendravimo internete kanalus ir priemones, įskaitant socialinius tinklus, internete skelbiamą turinį, diskusijų svetaines, pažinčių svetaines, komentarų skiltis ir žaidimų pokalbių kambarius; kadangi daugelio formų kibernetinis smurtas dėl lyties gali būti vykdomas kur kas lengviau ir daug didesniu mastu nei fizinių formų smurtas dėl lyties;
- O. kadangi kai kurios valstybės narės priėmė teisės aktus tik dėl tam tikrų konkrečių formų kibernetinio smurto dėl lyties, todėl tebėra didelių spragų; kadangi Sąjungos lygmeniu šiuo metu nėra bendros apibrėžties ar veiksmingo politinio požiūrio į kovą su kibernetiniu smurtu dėl lyties; kadangi Sąjungos lygmeniu nesant suderintos apibrėžties labai skiriasi valstybių narių kovos su kibernetiniu smurtu dėl lyties ir jo prevencijos mastai ir tarp valstybių narių išlieka dideli skirtumai ir susiskaidymas taikomos apsaugos srityje, nepaisant to, kad smurtas yra tarpvalstybinio pobūdžio; kadangi dėl šių priežasčių, siekiant nacionaliniu ir Sąjungos lygmenimis užtikrinti nuoseklumą, reikia suderintos teisinės kibernetinio smurto dėl lyties apibrėžties;

⁽²⁵⁾ <https://www.who.int/publications/i/item/9789240022256>

2021 m. gruodžio 14 d., antradienis

- P. kadangi pasak Jungtinių Tautų specialiojo pranešėjo smurto prieš moteris, jo priežasčių ir padarinių klausimais smurto prieš moteris internete apibrėžtis apima visus smurto prieš moteris dėl lyties veiksmus, kurie prieš moterį įvykdomi iš dalies ar visiškai naudojant IRT, pavyzdžiui, mobiliuosius ir išmaniuosius telefonus, internetą, socialinių tinklų platformas ar e. laiškus, prie kurių įvykdymo prisidedama ar kurio aplinkybės buvo apsunkintos, dėl to, kad ji yra moteris, arba kuris daro neproporcingą poveikį moterims ⁽²⁶⁾;
- Q. kadangi kibernetinio smurto dėl lyties kriminalizavimas galėtų turėti atgrasomąjį poveikį nusikaltėliams, nes jie bijotų sankcijų arba žinotų, kad daro nusikaltimą;
- R. dėl sparčios skaitmeninių technologijų ir taikomųjų programų plėtros ir naudojimo atsiranda naujų formų; kadangi šios skirtingos smurto dėl lyties kibernetinėje erdvėje ir priekabiavimo internete formos nukreiptos prieš visas amžiaus grupes – pradedant nuo ankstyvo amžiaus iki mokyklos ir profesinio gyvenimo iki vėlesnių metų; kadangi taip pat nereikėtų atnesti galimybes, kad smurtas kibernetinėje erdvėje gali peraugti į fizinį smurtą;
- S. kadangi, remiantis Europos lyčių lygybės instituto duomenimis, septynios iš dešimties moterų yra patyrusios persekiojimą kibernetinėje erdvėje; kadangi persekiojimo programėlės yra programinė įranga, kuri palengvina priekabiavimą, nes ją naudojant galima stebėti aukos prietaisą be jos sutikimo, nepranešus apie tokį vykdomą stebėjimą prietaiso savininkui, o tokia programinė įranga yra slapta; kadangi Sąjungoje galima teisėtai naudoti ir įsigyti tokią persekiojimo programinę įrangą, kuri dažnai parduodama kaip tėvų kontrolei skirta programinė įranga;
- T. kadangi vaizdinė seksualinė prievarta dažnai naudojama persekioti ir žeminti aukas; kadangi sintetinė vaizdakaita (angl. *deepfakes*) yra palyginti naujas būdas smurtauti dėl lyties, išnaudojant dirbtinį intelektą moterų išnaudojimui, žeminimui ir priekabiavimui;
- U. kadangi vaizdinė seksualinė prievarta ir interneto svetainės, kuriose tokia prievarta skleidžiama, yra dažnėjanti lytinio partnerio smurto forma; kadangi vaizdinės seksualinės prievartos pasekmės gali būti seksualinės (nes seksualinis aktas užfiksuojamas arba išplatintas be sutikimo), psichologinės (dėl poveikio, kurį aukos daro privataus gyvenimo paviešinimas) ir ekonominės (nes vaizdinė seksualinė prievarta gali pakenkti esamam ir būsimam aukų profesiniam gyvenimui);
- V. kadangi didėja rizika, kad pornografijos interneto svetainėse bus platinami lytiniai ir seksualiniai moterų vaizdo įrašai be šių moterų sutikimo ir kad jie bus platinami siekiant pinigines naudas; kadangi privataus turinio platinimas internete be aukos sutikimo ir ypač seksualinės prievartos medžiagos platinimas yra papildomas traumuojantis smurto elementas, kuris dažnai lemia skaudžias pasekmes, įskaitant savižudybę;
- W. kadangi jaunos moterys ir ypač mergaitės patiria kibernetinį smurtą dėl lyties, apimančių naujų technologijų naudojimą, įskaitant priekabiavimą ir persekiojimą kibernetinėje erdvėje, naudojant grasinimus išžaginti, grasinimus mirtimi, su IRT susijusius privatumo pažeidimus ir asmeninės informacijos ir nuotraukų viešinimą;
- X. kadangi šiuo metu 15 valstybių narių į kovos su neapykantos kurstymu teisės aktus nėra įtraukusios lytinio identiteto; kadangi Komisija 2020–2025 m. Sąjungos lyčių lygybės strategijoje ir 2020–2025 m. LGBTIQ asmenų lygybės strategijoje išpareigojo pristatyti iniciatyvą siekiant išplėsti nusikalstamų veikų sritis, kai suderinimas yra įmanomas, ir į jas įtraukti konkrečias smurto dėl lyties formas, kaip nustatyta SESV 83 straipsnio 1 dalyje;
- Y. kadangi šioje rezoliucijoje pateikti statistiniai duomenys rodo, kad neapykantą prieš LGBTIQ asmenis kurstanti kalba yra labai paplitusi, ypač internete, o kai kuriose valstybėse narėse nėra teisės aktų, kuriais būtų siekiama užkirsti kelią tokioms priekabiavimo internete formoms, jas sankcionuoti ir už jas skirti sankcijas;

⁽²⁶⁾ 2018 m. birželio 18 d. Specialiojo pranešėjo smurto prieš moteris, jo priežasčių ir padarinių klausimais pranešimas dėl smurto prieš moteris ir mergaites internete žmogaus teisių požiūriu (A/HRC/38/47).

2021 m. gruodžio 14 d., antradienis

- Z. kadangi 2017 m. Sąjunga pasirašė Europos Tarybos konvenciją dėl smurto prieš moteris ir smurto šeimoje prevencijos ir kovos su juo (Stambulo konvencija), kuri išlieka tarptautinių standartų, skirtų smurtui dėl lyties panaikinti, pagrindu, todėl Sąjungos prisijungimas prie šios konvencijos yra pagrindinis Komisijos prioritetasis;
- AA. kadangi, siekiant panaikinti smurtą dėl lyties, įskaitant smurtą dėl lyties kibernetinėje erdvėje, būtina remtis nuosekliais, realiais, reprezentatyviais ir palyginamais administraciniais duomenimis, pagrįstais patikima ir suderinta duomenų rinkimo sistema; kadangi nėra visapusiškų ir palyginamų suskirstytų duomenų apie visų formų smurtą lyties pagrindu ir jo pagrindines priežastis; kadangi, nepaisant didėjančio ugdomo sąmoningumo apie šį reiškinį, dėl to, kad trūksta duomenų apie visų formų smurtą dėl lyties, neįmanoma tiksliai įvertinti jo paplitimo; kadangi toks duomenų trūkumas yra susijęs su tuo, kad nepakankamai pranešama apie kibernetinio smurto dėl lyties atvejus; kadangi Stambulo konvencijoje ir Direktyvoje 2012/29/ES reikalaujama, kad valstybės narės teiktų statistinius duomenis ir rinktų pagal lytį suskirstytus duomenis;
- AB. kadangi daugelyje valstybių narių baudžiamosios teisenos reakcija į kibernetinio smurto dėl lyties aukų pranešimus vis dar vėluoja, o tai rodo suvokimo ir empatijos apie šių nusikalstamų veikų sunkumą trūkumą ir atgraso nuo pranešimo apie tokius veiksmus; kadangi apmokius policijos pareigūnus socialinių emocinių įgūdžių atidžiai išklausti, suprasti ir gerbti visas bet kokios formos smurtą dėl lyties patyrusias aukas, jie galėtų padėti spręsti nepakankamo pranešimo apie nusikaltimus ir pakartotinės viktimizacijos problemas; kadangi būtina užtikrinti galimybę naudotis pranešimų teikimo procedūromis ir mechanizmais, taip siekiant skatinti saugią aplinką visiems smurtą dėl lyties išgyvenusiems asmenims; kadangi kibernetinio smurto aukoms turėtų būti prieinama informacija apie tai, kaip ir į ką kreiptis pagalbos teisėsaugos tarnybose, taip pat apie galimas teisių gynimo priemones, kuriomis šiems asmenims būtų padedama nelaimės atvejais;
- AC. kadangi Europolo Europos kovos su elektroniniu nusikalstamumu centras, Eurojustas ir Europos Sąjungos kibernetinio saugumo agentūra (ENISA) atliko kibernetinių nusikaltimų internete tyrimus; kadangi kai kurioms moterims ir LGBTIQ asmenims, pavyzdžiui, feministams ir LGBTIQ aktyvistams, menininkams, politikams, viešąsias pareigas einančioms moterims, žurnalistams, tinklaraštininkams, žmogaus teisių gynėjams ir kitiems visuomenės veikėjams, ypač didelį poveikį daro kibernetinis smurtas dėl lyties ir kadangi dėl to šie asmenys patiria ne tik žalą reputacijai, psichologinę žalą ir kančias, bet tai taip pat gali sutrikdyti aukos gyvenimo aplinkybes, tokiu būdu būti kišamasi į jų privatumą ir pakenkti asmeniniams santykiams ir šeimos gyvenimui, be to, tai gali atgrasyti aukas nuo skaitmeninio dalyvavimo politiniame, socialiniame, ekonominiame ir kultūriniame gyvenime;
- AD. kadangi kibernetinis smurtas dėl lyties dažnai lemia savicenzūrą ir ši padėtis gali daryti žalingą poveikį kibernetinį smurtą dėl lyties išgyvenusių asmenų profesiniam gyvenimui ir reputacijai; kadangi dėl smurtinio ir su lytimi susijusio grėsmių pobūdžio aukos dažnai imasi naudoti pseudonimus, vengia atkreipti į save dėmesį internete, nusprendžia sustabdyti, deaktyvinti arba visam laikui ištrinti savo internetines paskyras ar net visiškai atsakyti savo profesijos; kadangi tai gali nutildyti moterų balsą ir nuomones ir dar labiau padidinti esamą lyčių nelygybę politiniame, socialiniame ir kultūriniame gyvenime; kadangi didėjantis kibernetinis smurtas dėl lyties, kurį patiria moterys, gali užkirsti joms kelią toliau užsiimti veikla pačiame skaitmeniniame sektoriuje, taip sustiprinant šališką lyties požiūriu naujų technologijų suvokimą, jų kūrimą ir diegimą bei lemti egzistuojančios diskriminacinės praktikos ir stereotipų pakartojimą normalizuojant kibernetinį smurtą dėl lyties;
- AE. kadangi kibernetinis smurtas dėl lyties daro tiesioginį poveikį moterų seksualinei, fizinei ir psichologinei sveikatai ir gerovei ir turi neigiamą socialinį ir ekonominį poveikį; kadangi kibernetinis smurtas dėl lyties daro neigiamą poveikį aukų gebėjimui visapusiškai naudotis savo pagrindinėmis teisėmis, o tai turi skaudžių pasekmių visai visuomenei ir demokratijai;
- AF. kadangi smurto dėl lyties žalingas ekonominis poveikis ir vėlesni psichikos sveikatos klausimai gali turėti didelį poveikį aukoms, įskaitant jų galimybes ieškoti darbo, ir gali joms sukelti finansinę naštą; kadangi ekonominis smurto dėl lyties poveikis gali apimti poveikį užimtumui, pavyzdžiui, retesnį buvimą darbe, pavojų, kad bus pakenkta užimtumo statusui, dėl kurio gali būti prarasta darbo vieta arba sumažėti našumas; kadangi kibernetinio smurto dėl lyties poveikis psichikos sveikatai gali būti sudėtingas ir ilgalaikis; kadangi kibernetinio smurto dėl lyties, pavyzdžiui, nerimo,

2021 m. gruodžio 14 d., antradienis

depresijos ir tebesitęsiančių potrauminių simptomų, poveikis psichikos sveikatai turi žalingų tarpasmeninių, socialinių, teisinių, ekonominių ir politinių pasekmių ir galiausiai daro poveikį jaunimo pragyvenimui ir tapatybei; kadangi kai kurios iš šių poveikio formų papildo kitas diskriminacijos formas, dar labiau sustiprindamos esamą diskriminaciją ir nelygybę;

AG. kadangi, remiantis EPRS tyrimu „Kova su smurtu dėl lyties: kibernetinis smurtas. Europos pridėtinės vertės vertinimas“, manoma, kad bendros dėl priekabiavimo ir persekiojimo kibernetinėje erdvėje patiriamos išlaidos siekia nuo 49 iki 89,3 mlrd. EUR, didžiausių išlaidų kategorijai priskiriama vertė dėl prarastos gyvenimo kokybės, kuri sudarė daugiau nei pusę visų išlaidų (apie 60 proc. dėl priekabiavimo kibernetinėje erdvėje ir apie 50 proc. dėl persekiojimo kibernetinėje erdvėje);

AH. kadangi prevencija, ypač pasitelkiant švietimą, taip pat skaitmeninį raštingumą ir įgūdžius, pavyzdžiui, kibernetinę higieną ir tinklo etiketą, turi būti pagrindinis bet kokios viešosios politikos krypties, kurios tikslas – kovoti su kibernetiniu smurtu dėl lyties, elementas;

1. pabrėžia, kad kibernetinis smurtas dėl lyties yra smurto dėl lyties realiame gyvenime tąsa ir kad jokia politinė alternatyva nebus veiksminga, jei nebus atsižvelgta į šią tikrovę; pabrėžia, kad esamuose Sąjungos teisės aktuose nenumatyti mechanizmai, kurie būtini siekiant deramai kovoti su kibernetiniu smurtu dėl lyties; ragina valstybes nares ir Komisiją parengti ir įgyvendinti teisėkūros ir ne teisėkūros priemonės, kovoti su kibernetiniu smurtu dėl lyties ir į kovos su juo strategijas įtraukti kibernetinio smurto dėl lyties aukų nuomonę, susiejant jas su iniciatyvomis, kuriomis siekiama panaikinti lyčių stereotipus, seksistinių požiūrių ir moterų diskriminaciją; pabrėžia, kad šie būsiami pasiūlymai turėtų derėti su esamais pasiūlymais, pavyzdžiui, pasiūlymu dėl Europos Parlamento ir Tarybos reglamento dėl bendrosios skaitmeninių paslaugų rinkos (Skaitmeninių paslaugų aktas), kuriuo iš dalies keičiama Direktyva 2000/31/EB, taip pat su jau galiojančiais teisės aktais, pavyzdžiui, Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2011/36/ES⁽²⁷⁾ ir Direktyva 2012/29/ES;

2. primena, kad nėra bendros kibernetinio smurto dėl lyties apibrėžties ir dėl to labai skiriasi valstybių narių kovos su kibernetiniu smurtu dėl lyties būdai ir prevencijos priemonės ir susidaro dideli skirtumai tarp valstybių narių, susiję su aukų apsauga, parama joms ir kompensavimu; todėl ragina Komisiją ir valstybes nares apibrėžti ir patvirtinti bendrą kibernetinio smurto dėl lyties apibrėžtį, kuri palengvintų įvairių formų kibernetinio smurto dėl lyties analizę ir kovą su juo ir taip užtikrintų, kad kibernetinio smurto dėl lyties aukos valstybėse narėse turėtų faktinę teisę kreiptis į teismą ir naudotis specializuotomis paramos paslaugomis;

3. pabrėžia, kad kibernetinio smurto sąvoka neturėtų apsiriboti kompiuterinių sistemų naudojimu, bet turėtų išlikti plataus pobūdžio, tokiu būdu apimant IRT naudojimą imantis smurto prieš asmenis, sudarant jam palankias sąlygas arba juo grasinant;

4. palankiai vertina Komisijos pateiktą 2020–2025 m. Sąjungos lyčių lygybės strategiją, nes tai yra kovos su smurtu prieš moteris nepaisant jų įvairovės ir smurtu dėl lyties bei jo pagrindinių priežasčių šalinimo priemonė; pabrėžia, kad kibernetinis smurtas dėl lyties yra giliai įsišaknijęs dėl galios dinamikos, ekonominio disbalanso ir lyčių normų; ragina valstybes nares ir Komisiją šalinti pagrindines kibernetinio smurto dėl lyties priežastis ir kovoti su lyčių vaidmenimis ir stereotipais, dėl kurių smurtas prieš moteris tampa priimtinas;

5. ragina valstybes nares skirti tinkamus žmogiškuosius ir finansinius išteklius nacionalinėms, regioninėms ir vietos valdymo įstaigoms, taip pat teisei pagalbai, sveikatos, ypač psichikos sveikatos, priežiūrai ir socialinės apsaugos institucijoms, įskaitant moterų organizacijas, kad būtų veiksmingai užkirstas kelias ir moterys apsaugotos nuo kibernetinio smurto dėl lyties;

(27) 2011 m. balandžio 5 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2011/36/ES dėl prekybos žmonėmis prevencijos, kovos su ja ir aukų apsaugos, pakeičianti Tarybos pamatinį sprendimą 2002/629/TVR (OL L 101, 2011 4 15, p. 1).

2021 m. gruodžio 14 d., antradienis

6. ragina Komisiją užtikrinti, kad į kibernetinį smurtą, įskaitant formas, kuriomis jis pasireiškia sekso pramonėje, taip pat būtų atsižvelgta; ragina Komisiją ir valstybes nares išnaikinti pornografijos pramonę, grindžiamą prekyba seksu, išžaginimu ir kitomis moterų bei vaikų užpuolimų ir prievartos formomis; ragina Komisiją ir valstybes nares neapykantą moterims priskirti prie neapykantos kalbos formų, o su nepakanta moterims siejamus užpuolimus – prie neapykantos nusikaltimų;
7. pabrėžia, kad sisteminė ir socialinė diskriminacija, įskaitant diskriminaciją dėl lyties, rasinę ir ekonominę diskriminaciją, atkuriami ir padidėja internete; primena, kad šios diskriminacijos formos yra tarpusavyje susijusios ir dėl to pažeidžiamose situacijose esantys asmenys, pavyzdžiui, migrantės, etninėms ar religinėms bendruomenėms priklausančios moterys, funkcinės įvairovės moterys, LGBTIQ asmenys ir paaugliai, patiria didesnių padarinių;
8. palankiai vertina Komisijos išpareigojimus pagal 2020–2025 m. LGBTIQ lygybės strategiją išplėsti SESV 83 straipsnio 1 dalyje pateiktą vadinamųjų ES nusikalstamų veikų sąrašą, kad jis apimtų neapykantos nusikaltimus ir neapykantos kalbą, įskaitant atvejus, kai tokia veika yra nukreipta prieš LGBTIQ asmenis;
9. pabrėžia, kad būtina nedelsiant šalinti pagrindines smurto dėl lyties priežastis, ir ragina Komisiją būsimame pasiūlyme atsižvelgti į šį požiūrį;
10. pabrėžia, kad dėl COVID-19 pandemijos labai padaugėjo lytinio partnerio smurto ir prievartos atvejų, kurie vadinami šešėline pandemija ir apima fizinį, psichologinį, seksualinį ir ekonominį smurtą ir jų internetinį aspektą, nes daug daugiau žmonių socialinio gyvenimo persikėlė į internetą, o aukos buvo priverstos praleisti daugiau laiko su nusikaltėliais ir dėl to buvo labiau atskirtos nuo paramos tinklų; taip pat pabrėžia, kad per COVID-19 izoliavimo priemones daugelis LGBTIQ asmenų buvo persekiojami, išnaudojami arba patyrė smurtą, be kita ko, iš šeimos narių, teisėtų globėjų ar kartu gyvenančių asmenų;
11. pabrėžia, kad „šešėlinė pandemija“ ap sunkino moterų galimybes gauti veiksmingą apsaugą, naudotis paramos paslaugomis ir kreiptis į teismą, taip pat atskleidė, kad paramos išteklių ir struktūros yra nepakankami, ir dėl to daugelis jų nebuvo deramai ir laiku apsaugotos; primygtinai ragina valstybes nares padidinti pagalbą, kurią jos teikia per specialias prieglaudas, pagalbos linijas ir paramos tarnybas, taip siekiant apsaugoti aukas ir sudaryti palankesnes sąlygas pranešti apie smurtą dėl lyties, naudotis teisių gynimo priemonėmis ir užtikrinti baudžiamąjį persekiojimą už tokį smurtą;
12. reiškia susirūpinimą dėl per COVID-19 pandemiją pasitaikančių neapykantos nusikaltimų ir neapykantos kalbos atvejų, susijusių su diskriminacijos ar smurto kurstymu, tai lėmė pažeidžiamos situacijos grupių asmenų stigmatizavimą;
13. ragina Komisiją atlikti išsamesnę COVID-19 pandemijos poveikio visų formų kibernetiniam smurtui dėl lyties analizę ir ragina valstybes nares imtis faktinių veiksmų ir teikti paramą pilietinės visuomenės organizacijoms ir Sąjungos įstaigoms, organams ir agentūroms, pavyzdžiui, FRA ir Europolui⁽²⁸⁾; ragina Komisiją parengti Sąjungos protokolą dėl smurto dėl lyties krizės ir ekstremaliosios situacijos atvejais ir įtraukti aukų apsaugos paslaugas kaip svarbiausias paslaugas valstybėse narėse;
14. ragina Komisiją ir valstybes nares išplėsti neapykantos kalbos taikymo sritį ir į ją įtraukti seksistines neapykantos kalbas;
15. pabrėžia, kad kibernetinis smurtas dėl lyties yra tarpvalstybinio pobūdžio; pabrėžia, jog, atsižvelgiant į tai, kad IRT naudojimas turi tarpvalstybinį aspektą, kibernetinis smurtas dėl lyties turi papildomų tarpvalstybinių pasekmių; pabrėžia, kad nusikaltėliai naudojami interneto platformomis arba mobiliuosiuose telefonais, kurie yra prijungti prie kitų šalių nei tos, kuriose yra kibernetinio smurto dėl lyties aukos, arba jų priegloba; pabrėžia, kad sparti technologinė plėtra ir skaitmeninimas gali sukurti naujų formų kibernetinio smurto dėl lyties, dėl kurio nusikaltėliai gali nebūti laikomi atsakingais, taip sustiprinant nebaudžiamumo kultūrą;
16. ragina Sąjungos institucijas, įstaigas, organus ir agentūras bei valstybes nares ir jų teisėsaugos tarnybas bendradarbiauti ir imtis konkrečių priemonių savo veiksmams koordinuoti, taip siekiant spręsti kibernetinio smurto dėl lyties problemą;

⁽²⁸⁾ <https://www.europol.europa.eu/publications-documents/pandemic-profiteering-how-criminals-exploit-covid-19-crisis>

2021 m. gruodžio 14 d., antradienis

17. pabrėžia, kad svarbu atsižvelgti į tai, kad kibernetinis smurtas dėl lyties ir prekyba žmonėmis yra susiję ir yra pagrįsti moterų ir mergaičių seksualiniu išnaudojimu, ypač per COVID-19 pandemiją; pažymi, kad sąmoningumo apie socialiniuose tinkluose vykdomą internetinę prekybą žmonėmis ugdymas yra svarbus aspektas siekiant užkirsti kelią tam, kad naujos aukos nepatektų į prekybos žmonėmis tinklus; toliau pažymi, kad seksualinis smurtas viešinant nuotraukas yra kraštutinis privatumo pažeidimas ir taip pat yra smurto dėl lyties forma, kaip akivaizdu iš pavyzdžio, kai 2020 m. lapkričio mėn. Airijoje buvo pavišinta dešimtys tūkstančių seksualinio turinio moterų ir mergaičių nuotraukų be jų sutikimo; todėl primygtinai ragina valstybes nares atnaujinti savo nacionalinės teisės aktus ir į seksualinių nusikalstamų veikų sąrašą įtraukti vaizdinę seksualinę prievartą arba bet kokią dalijimąsi seksualinio turinio medžiaga be sutikimo, išskyrus atvejus, kai tai susiję su seksualinės prievartos prieš vaikus medžiaga;

18. ragina valstybes nares tinkamai ir veiksmingai priimti ir įgyvendinti tinkamus nacionalinės teisės aktus, įskaitant baudžiamosios teisenos teisę, ir konkrečią politiką, kuria būtų skatinamas sąmoningumo ugdymas, taip pat rengti kampanijas, mokymo ir švietimo programas, įskaitant skaitmeninio švietimo, raštingumo ir įgūdžių ugdymo programas, kurios taip pat būtų skirtos jaunajai kartai; primygtinai ragina Komisiją remti valstybes nares šioje srityje;

19. pabrėžia lyčių lygybės svarbą švietimo programose, taip siekiant šalinti pagrindines smurto dėl lyties priežastis naikinant lyčių stereotipus ir keičiant socialinį ir kultūrinį požiūrį, dėl kurio atsiranda žalingų socialinių ir lyčių normų; pabrėžia kvalifikuotų mokymo specialistų, pavyzdžiui, švietimo darbuotojų, vaidmenį padedant studentams spręsti klausimus, susijusius su kibernetiniu smurtu dėl lyties, ir pabrėžia, kad svarbu į juos investuoti; pažymi, kad ypatingas dėmesys turėtų būti skiriamas berniukų ir vyrų švietimui;

20. ragina valstybes nares parengti politiką ir programas, kuriomis būtų remiamas ir užtikrinamas žalos atlyginimas aukoms, ir imtis tinkamų priemonių kovojant su tokių veiksmų vykdytojų nebaudžiamumu, be kita ko, apsvarstant galimybę peržiūrėti ir iš dalies pakeisti savo nacionalinius įstatymus dėl teismo nutarčių, kad kibernetinis smurtas būtų įtrauktas kaip vienas iš būdų, kuriais gali būti pažeista teismo nutartis;

21. ragina valstybes nares steigti nacionalinius kontaktų centrus ir iniciatyvas, kad būtų pagerintas taisyklių derinimas ir sustiprintas jų vykdymo užtikrinimas, taip sprendžiant kibernetinio smurto dėl lyties problemą; primena, kad Europos Tarybos konvencijoje dėl elektroninių nusikaltimų, Europos Tarybos konvencijoje dėl vaikų apsaugos nuo seksualinio išnaudojimo ir seksualinės prievartos prieš juos ir Stambulo konvencijoje reikalaujama kriminalizuoti konkretų elgesį, kuris apima smurtą prieš moteris ir vaikus arba yra smurtas prieš moteris ir vaikus, pavyzdžiui, kibernetinį smurtą dėl lyties;

22. ragina Komisiją ir valstybes nares skirti tinkamą finansavimą palaikymo organizacijoms ir aukų paramos organizacijoms; pabrėžia kibernetinio smurto dėl lyties reiškinio mokslinių tyrimų svarbą; be to, ragina Komisiją ir valstybes nares skirti daugiau lėšų, pavyzdžiui, sąmoningumo ugdymo kampanijoms ir kovai su lyčių stereotipais;

23. Ragina valstybes nares užtikrinti privalomą, nuolatinį ir lyčių aspektu grindžiamą gebėjimų stiprinimą, švietimą ir mokymą visiems atitinkamiems specialistams, visų pirma teisingumo ir teisėsaugos institucijoms, kovojančioms su kibernetiniu smurtu dėl lyties visais etapais, siekiant suteikti jiems žinių apie kibernetinį smurtą dėl lyties ir apie tai, kaip geriau suprasti aukas, ypač tas, kurios nusprendžia pateikti skundus, ir jomis rūpintis, kad būtų išvengta bet kokios antrinės viktimizacijos ir pakartotinio traumavimo; taip pat pabrėžia, kad reikia rengti mokymus kibernetinio smurto dėl lyties nusikaltimų tyrimo ir baudžiamojo persekiojimo už juos klausimais;

24. primena, kad reikia teikti paramos paslaugas, kurti pagalbos linijas, prieinamus pranešimo mechanizmus ir teisių gynimo priemones, kuriomis būtų siekiama apsaugoti ir remti kibernetinio smurto dėl lyties aukas; ragina valstybes nares, remiant Sąjungai, sukurti suderintą, patogų naudoti, prieinamą ir reguliariai atnaujinamą paramos tarnybų, pagalbos linijų ir pranešimų teikimo mechanizmų, kuriais atskirais atvejais galėtų naudotis kibernetinį smurtą patyrusios moterys, katalogą, kuris galėtų būti prieinamas bendroje platformoje ir kuriame taip pat galėtų būti pateikiama informacija apie kitų formų smurtą patyrusioms moterims skirtą paramą; pažymi, kad kibernetinio smurto dėl lyties problema tikriausiai yra reikšmingesnė nei rodo duomenys dėl to, kad nepakankamai pranešama ir trūksta normalizavimo, susijusio su kibernetiniu smurtu prieš moteris;

2021 m. gruodžio 14 d., antradienis

25. pabrėžia, kad svarbu naudotis žiniasklaida ir socialiniais tinklais, kad būtų didinamas informuotumas apie kibernetinio smurto dėl lyties prevenciją ir kovą su juo;

26. ragina Komisiją skatinti rengti informuotumo didinimo, informavimo ir propagavimo kampanijas, kuriomis būtų kovojama su visų formų kibernetiniu smurtu dėl lyties ir padedama užtikrinti saugią skaitmeninę viešąją erdvę visiems; mano, kad Sąjungos masto informuotumo apie kibernetinį smurtą dėl lyties didinimo kampanija turėtų apimti, be kita ko, informaciją, skirtą jaunesnių Sąjungos piliečių švietimui apie tai, kaip atpažinti kibernetinio smurto formas ir apie jas pranešti, taip pat apie skaitmenines teises; pažymi, kad jaunos moterys ypač kenčia nuo kibernetinio smurto dėl lyties, ir atsižvelgdamas į tai taip pat ragina parengti konkrečias prevencijos ir informuotumo didinimo iniciatyvas⁽²⁹⁾;

27. primygtinai ragina Komisiją ir valstybes nares sukurti patikimą sistemą, skirtą reguliariai rinkti Sąjungos masto statistinius suskirstytus, palyginamus ir aktualius duomenis apie smurtą dėl lyties, įskaitant kibernetinį smurtą ir jo paplitimą, dinamiką ir pasekmes, bei parengti rodiklius, kuriais būtų matuojama pažanga; dar kartą patvirtina, kad reikia rinkti išsamius suskirstytus ir palyginamus duomenis, įskaitant mokslinius duomenis, siekiant įvertinti smurto dėl lyties mastą, rasti sprendimus ir įvertinti pažangą; ragina valstybes nares rinkti ir pateikti atitinkamus duomenis; rekomenduoja Komisijai ir valstybėms narėms pasinaudoti EIGE, Eurostato, FRA, Europolo, Eurojusto ir ENISA pajėgumais ir ekspertinėmis žiniomis; palankiai vertina Komisijos išipareigojimą atlikti Sąjungos masto apklausą smurto dėl lyties klausimu, kurios rezultatai būtų pristatyti 2023 m.;

28. pažymi, kad kibernetinis smurtas dėl lyties gali turėti aukoms didelį poveikį su sunkiais, visą gyvenimą trunkančiais padariniais, pvz., fiziologinį poveikį ir poveikį psichikos sveikatai, įskaitant stresą, dėmesio sutelkimo problemas, nerimą, panikos priepuolius, žemą savivagarbą, depresiją, potrauminio streso sutrikimą, socialinę izoliaciją, pasitikėjimo trūkumą ir kontrolės jausmo trūkumą, baimę, savęs žalojimą ir mintis apie savižudybę;

29. atkreipia dėmesį į tai, kad dėl kibernetinio smurto dėl lyties poveikio aukoms gali būti pakenkta reputacijai, kilti fizinių ir medicininių problemų, sutrikdyta aukos gyvenimo padėtis, pažeista teisė į privatumą ir auka gali pasitraukti iš internetinės ir neinternetinės aplinkos; pabrėžia, kad kibernetinis smurtas dėl lyties taip pat gali padaryti žalingą ekonominį poveikį, susijusį su retesniu buvimu darbe, rizika netekti darbo, gebėjimu ieškoti darbo ir pablogėjusia gyvenimo kokybe, ir pabrėžia, kad kai kurios iš šių pasekmių papildė kitas diskriminacijos formas, su kuriomis darbo rinkoje susiduria moterys ir LGBTIQ;

30. yra susirūpinęs dėl to, kokią poveikį psichikos sveikatos sutrikdymas gali turėti visų pirma jauniems žmonėms, nes jis gali ne tik labai pakenkti jų mokymuisi, bet ir priversti juos pasitraukti iš socialinio ir viešojo gyvenimo, įskaitant atsiribojimą nuo savo šeimos;

31. pabrėžia, kad kibernetinis smurtas dėl lyties sukelia neigiamų psichologinių, socialinių ir ekonominių pasekmių moterų ir mergaičių gyvenimui tiek internete, tiek realiame gyvenime; pažymi, kad kibernetinis smurtas dėl lyties veikia moteris ir mergaites įvairiais būdais, nes sutampa su kitomis diskriminacijos formomis: ne tik dėl jų lyties, bet ir, be kita ko, dėl seksualinės orientacijos, amžiaus, rasės, religijos ar negalios, ir primena, kad siekiant suprasti šias konkrečias diskriminacijos formas, labai svarbu taikyti tarpsektorinį požiūrį;

32. ragina Komisiją ir valstybes nares ypatingą dėmesį skirti tarpsektorinėms kibernetinio smurto dėl lyties formoms, kurios gali daryti poveikį pažeidžiamoms grupėms priklausančioms moterims ir mergaitėms, pvz., priklausančioms etninėms mažumoms, neįgaliesiems ir LGBTIQ asmenims; primena, kad LGBTIQ asmenų, kaip ideologijos, ženklėjimas vis labiau plinta internetinėje ir neinternetinėje komunikacijoje ir tas pats galioja vykstančioms kampanijoms prieš vadinamąją lyčių ideologiją; pabrėžia, kad feministai ir LGBTIQ aktyvistai dažnai yra šmeižto kampanijų, neapykantą kurstančių kalbų ir patyčių kibernetinėje erdvėje taikiniai;

33. ragina valstybes nares parengti pažeidžiamoje padėtyje atsidūrusioms grupėms skirtas specialias nemokamas ir prieinamas paramos paslaugas, įskaitant skubią ir ilgalaikę pagalbą, pavyzdžiui, psichologinę, medicininę, teisinę, praktinę ir socialinę ir ekonominę bei programas, ypač skaitmeninio švietimo, raštingumo ir įgūdžių srityse; prašo Komisijos remti valstybių narių pastangas šioje srityje;

⁽²⁹⁾ 2014 m. kovo 3 d. Pagrindinių teisių agentūros ataskaita „ES masto apklausa „Smurtas prieš moteris““.

2021 m. gruodžio 14 d., antradienis

34. apgailestauja, kad kibernetinis smurtas dėl lyties vis labiau plinta ir dėl jo mažėja moterų ir LGBTIQ asmenų dalyvavimas viešajame gyvenime ir debatuose, o tai kenkia Sąjungos demokratijai ir jos principams bei užkerta kelią moterims ir LGBTI asmenims visapusiškai naudotis savo pagrindinėms teisėms ir laisvėms, visų pirma žodžio laisve; taip pat apgailestauja dėl to, kad kibernetinis smurtas dėl lyties taip pat lemia cenzūrą; apgailestauja, kad „nutildymo efektas“ visų pirma buvo nukreiptas prieš aktyvistes, įskaitant feministes moteris ir mergaites, LGBTIQ aktyvistes, menininkes, moteris, dirbančias pramonės sektoriuose, kuriose dominuoja vyrai, žurnalistes, politikes, žmogaus teisių gynėjas ir tinklaraštininkes siekiant atgrasyti moteris dalyvauti viešajame gyvenime, įskaitant politiką, ir sprendimų priėmimo srityse; yra susirūpinęs dėl to, kad atgrasomasis kibernetinio smurto dėl lyties poveikis dažnai persikelia į neinternetinę realybę ir kad smurto prieš moteris, dalyvaujančias viešose diskusijose, internete normalizavimas aktyviai prisideda prie to, kad apie šiuos nusikaltimus pranešama nepakankamai, ir apriboja visų pirma jaunų moterų dalyvavimą;

35. primena, kad auga neapykanta moterims, daugėja prieš lytį ir prieš feminizmą nukreiptų judėjimų ir jų išpuolių prieš moterų teises;

36. primena, kad lyčių normos ir stereotipai yra diskriminacijos dėl lyties pagrindas; pabrėžia lyčių stereotipų vaizdavimo žiniasklaidoje ir reklamoje poveikį lyčių lygybei; ragina žiniasklaidos priemones ir įmones stiprinti savireguliacijos mechanizmus ir elgesio kodeksus, kad būtų pasmerktas seksistinis reklamos ir žiniasklaidos priemonių turinys, kaip antai seksistiniai vaizdiniai, kalba, praktika ir lyčių stereotipai, ir su juo kovojama;

37. pažymi, kad dauguma smurto dėl lyties vykdytojų yra vyrai; pabrėžia svarbų švietimo ankstyvajame amžiuje vaidmenį siekiant propaguoti vienodą vyrų ir moterų, berniukų ir mergaičių statusą bei galios santykius, taip pat panaikinti šališkumą lyties atžvilgiu ir lyčių stereotipus, kuriais skatinamos žalingos socialinės lyčių normos; taip pat pabrėžia, kad vyrų smurtas prieš moteris dažnai prasideda nuo berniukų smurto prieš mergaites; primena, kad mokyklose naudojama kalba, mokyimo programos ir knygos gali sustiprinti lyčių stereotipus, ir dar kartą primena, kad svarbu ugdyti skaitmeninius įgūdžius, pvz., kibernetinę higieną ir tinklo etiketą, taip pat pagarbų vyrų ir berniukų naudojamą technologijomis ir elgesio su moterimis ir mergaitėmis internete būdus, taip pat užtikrinti moterų saviraiškos laisvę ir prasmingą dalyvavimą viešajame diskurse; šiuo atžvilgiu ragina valstybes nares parengti strategijas, skirtas kovoti su lyčių stereotipais švietime, rengiant mokymus pedagogams, peržiūrint mokymo programas, medžiagą ir pedagogikos praktiką;

38. pažymi, kad moterys, mergaitės ir LGBTIQ asmenys susiduria su daugeliu kliūčių, trukdančių joms patekti į IRT ir skaitmenines sritis; apgailestauja dėl to, kad lyčių nelygybė egzistuoja visose skaitmeninių technologijų srityse, įskaitant naujas technologijas, kaip antai DI, ir yra ypač susirūpinęs dėl lyčių nelygybės technologinių inovacijų ir mokslinių tyrimų srityje; pabrėžia, kad vienas didžiausių DI trūkumų siejamas su tam tikromis šališkumo formomis, tokiomis kaip lytis, amžius, negalia, religija, rasinė ar etninė kilmė, socialinė aplinka ar seksualinė orientacija; ragina Komisiją ir valstybes nares stiprinti priemones, kad būtų užkirstas kelias tokioms šališkumo formoms, visų pirma sprendžiant lyčių nelygybės sektoriuje problemą, ir užtikrinti visapusišką pagrindinių teisių apsaugą;

39. ragina valstybes nares skatinti moterų įsitraukimą į IRT sektorių ir moterų karjerą jame, numatant pakankamai paskatų atitinkamuose nacionaliniuose, regioniniuose ar vietos veiksmų planuose ar lyčių politikos priemonėse; primygtinai ragina Komisiją ir valstybes nares spręsti lyčių nelygybės IRT ir gamtos mokslų, technologijų, inžinerijos ir matematikos (STEM) sektoriuose problemą pasitelkiant švietimą, informuotumo didinimo kampanijas, profesinį mokymą, tinkamą finansavimą, atstovavimo moterims šiuose sektoriuose, visų pirma sprendimų priėmimo pareigose, skatinimą, geresnę profesinio ir asmeninio gyvenimo pusiausvyrą, lygias galimybes, saugią ir palankią darbo aplinką, įskaitant seksualinio ir moralinio priekabiavimo visiško netoleravimo politiką;

40. ragina Komisiją ir valstybes nares užtikrinti, kad būtų tinkamai taikoma Direktyva 2011/93/ES, siekiant didinti informuotumą ir sumažinti riziką vaikams tapti internetinės seksualinės prievartos ar išnaudojimo aukomis;

41. palankiai vertina tai, kad savo naujausioje strategijoje dėl aukų teisių Komisija paskelbė apie Sąjungos tinklo smurto dėl lyties ir smurto šeimoje prevencijos srityje kūrimą ir tai, kad bus imtasi veiksmų siekiant užtikrinti kibernetinio smurto dėl lyties aukų saugumą, sudarant palankesnes sąlygas interneto platformų ir kitų suinteresuotųjų subjektų bendradarbiavimo sistemai kurti;

2021 m. gruodžio 14 d., antradienis

42. atkreipia dėmesį į Komisijos moterų ir vyrų lygių galimybių patariamojo komiteto raginimą priimti Sąjungos lygmens teisės aktus dėl kovos su smurtu prieš moteris internete;
43. pabrėžia, kad reikia saugoti, įgalinti, remti kibernetinio smurto dėl lyties aukas ir užtikrinti jų patirtos žalos atlyginimą bei suteikti vienodas teises kreiptis į teismą, visų pirma teikiant svarbiausią paramą psichologinio ir teisinio konsultavimo forma, kuri būtų prieinama visoms kibernetinio smurto dėl lyties aukoms;
44. ragina valstybes nares, bendradarbiaujant su pilietinės visuomenės organizacijomis, užtikrinti kokybišką mokymą sektoriaus veiklos vykdytojams ir kitiems specialistams, įskaitant socialinių tarnybų darbuotojus, teisėsaugos pareigūnus, teisingumo pareigūnus ir švietimo darbuotojus, atsižvelgiant į lyčių aspektą;
45. primena, kad šiomis aplinkybėmis svarbu aprūpinti nepriklausomas pilietinės visuomenės organizacijas finansiniais ir žmogiškaisiais ištekliais, kad jos galėtų teikti paramos paslaugas, pvz., teisines konsultacijas ir psichologinę paramą, ir konsultacijas;
46. ragina valstybes nares užtikrinti, kad paramos paslaugos, įskaitant teisines ir psichologines konsultacijas, būtų prieinamos visoms aukoms, parengti aiškų pagalbos nuo kibernetinio smurto dėl lyties nukentėjusiems asmenims protokolą, užkirsti kelią tolesnei žalai ir pakartotinei viktimizacijai ir užtikrinti, kad aukos galėtų nedelsiant kreiptis į teismą; pabrėžia, kad būtina didinti aukų informuotumą apie prieinamas paramos paslaugas šioje srityje; taip pat ragina valstybes nares parengti ir skleisti prieinamą informaciją apie teisines galimybes ir paramos paslaugas, kuriomis gali naudotis kibernetinio smurto dėl lyties aukos, ir sukurti skundų teikimo mechanizmus, kurie būtų lengvai ir nedelsiant prieinami aukoms, taip pat ir skaitmeninėmis priemonėmis;
47. yra susirūpinęs dėl technologijų, kuriomis sudaromos palankesnės sąlygos prievartai, rinkodaros, ypač „stalkerware“ programinės įrangos rinkodaros; atmeta nuomonę, kad „stalkerware“ taikomosios programos gali būti laikomos tėvų kontrolės programėlėmis;
48. pabrėžia, kad interneto platformos turi atlikti svarbų vaidmenį sprendžiant kibernetinio smurto dėl lyties problemą ir kovojant su juo; pabrėžia, kad valstybės narės turi bendradarbiauti su interneto platformomis, kad būtų priimtos priemonės, kuriomis būtų užtikrinti savalaikiai ir prieinami pranešimų teikimo mechanizmai kovojant su kibernetiniu smurtu ir būtų užtikrintas saugumas internete, moterų privatumas internete ir tinkami teisių gynimo mechanizmai;
49. ragina teisėsaugos institucijas ir technologijų įmones bei paslaugų teikėjus veiksmingai bendradarbiauti ir kad šis bendradarbiavimas vyktų visapusiškai laikantis pagrindinių teisių ir laisvių bei duomenų apsaugos taisyklių, siekiant užtikrinti, kad būtų apsaugotos aukų teisės ir kad būtų apsaugotos pačios aukos;
50. atsižvelgdamas į tai, palankiai vertina Komisijos pasiūlymą dėl Europos Parlamento ir Tarybos reglamento dėl bendrosios skaitmeninių paslaugų rinkos (Skaitmeninių paslaugų aktas), kuriuo iš dalies keičiama Direktyva 2000/31/EB, kuriuo siekiama sukurti saugesnę skaitmeninę erdvę ir kuris atitinka atitinkamus Sąjungos teisės aktus, kuriuose saugomos pagrindinės teisės ir laisvės;
51. primygtinai ragina Tarybą skubiai užbaigti Stambulo konvencijos ratifikavimą Sąjungos vardu ir prisijungti prie jos plačiu mastu be jokių apribojimų bei raginti visas valstybes nares ją ratifikuoti ir kuo greičiau deramai įgyvendinti bei užtikrinti jos vykdymą; apgailestauja, kad iki šiol šią konvenciją ratifikavo tik 21 valstybė narė ir ragina Bulgariją, Čekiją, Vengriją, Latviją, Lietuvą ir Slovakiją ratifikuoti konvenciją;
52. pabrėžia, kad Stambulo konvencija yra išsamiausia tarptautinė sutartis, kuria šalinamos pagrindinės visų formų smurto dėl lyties priežastys, užtikrinant teisėkūros veiksmus dėl smurto lyties pagrindu internetinėje ir neinternetinėje aplinkoje, ir ji turėtų būti suprantama kaip minimalus standartas; griežtai smerkia kai kurių valstybių narių bandymus diskredituoti Stambulo konvenciją ir stabdyti pažangą, padarytą kovojant su smurtu dėl lyties; pabrėžia, kad svarbu veiksmingai įgyvendinti Konvenciją visoje Sąjungoje, ir primena, kad jos neratifikavimas kenkia Sąjungos patikimumui; pabrėžia, kad šis raginimas nesumenkina raginimo priimti Sąjungos teisės aktą dėl kovos su smurtu dėl lyties, o veikiau jį papildo; primena, kad naujosios teisėkūros priemonės bet kuriuo atveju turėtų būti suderintos su Stambulo konvencijoje numatytais teisėmis ir įsipareigojimais ir papildyti šios konvencijos ratifikavimą; todėl ragina valstybes nares ir Sąjungą priimti tolesnes kovos su šiomis smurto formomis priemones, įskaitant privalomas teisėkūros priemones, pagal būsimą direktyvą dėl visų formų smurto dėl lyties prevencijos ir kovos su juo;

2021 m. gruodžio 14 d., antradienis

53. dar kartą tvirtai patvirtina savo įsipareigojimą, kaip jau yra pareiškęs anksčiau, kovoti su smurtu dėl lyties ir pakartoja savo raginimą dėl būtinybės parengti išsamią direktyvą, kuri apimtų visas smurto dėl lyties formas, įskaitant moterų lytinės ir reprodukcinės sveikatos bei teisių pažeidimus, kibernetinį smurtą, seksualinį išnaudojimą bei prievartą, o taip pat įsipareigojimus užkirsti kelią smurtautojams, tirti jų padarytus nusikaltimus ir patraukti baudžiamojon atsakomybėn, ginti aukas ir liudytojus bei rinkti duomenis, nes tai geriausias būdas nutraukti smurtą dėl lyties;
54. primygtinai ragina Komisiją naudoti būsimą direktyvą siekiant kriminalizuoti kibernetinį smurtą dėl lyties, nes tai yra esamų ir būsimų teisės aktų suderinimo kertinis akmuo;
55. ragina Tarybą pradėti taikyti nuostatą dėl pereinimo priimančią sprendimą, kuriuo smurtas dėl lyties pagal SESV 83 straipsnio 1 dalies trečią pastraipą pripažįstamas itin sunkių tarpvalstybinio pobūdžio nusikaltimų sritimi;
56. prašo, kad Komisija, pateikdama savo pasiūlymą dėl teisėkūros procedūra priimamo akto ir remdamasi SESV 83 straipsnio 1 dalies pirma pastraipa, nepagrįstai nedelsdama pateiktų pasiūlymą dėl teisės akto, kuriuo būtų nustatomos kovos su kibernetiniu smurtu dėl lyties priemonės, atsižvelgiant į šio dokumento priede išdėstytas rekomendacijas; nurodo, kad šiuo pasiūlymu neturėtų būti kenkiama pastangoms smurtą dėl lyties priskirti prie naujos itin sunkių tarpvalstybinio pobūdžio nusikaltimų srities pagal SESV 83 straipsnio 1 dalies trečią pastraipą arba bet kokius išvestinius teisės aktus dėl smurto dėl lyties, kaip prašė Parlamentas savo ankstesniuose raginiuose;
57. paveda Pirmininkui perduoti šią rezoliuciją ir pridedamas rekomendacijas Komisijai ir Tarybai.
-

2021 m. gruodžio 14 d., antradienis

REZOLIUCIJOS PRIEDAS.**REKOMENDACIJOS KOMISIJAI DĖL PRAŠOMO PASIŪLYMO „KOVA SU SMURTU DĖL LYTIES: KIBERNETINIS SMURTAS“ TURINIO****1 rekomendacija dėl pasiūlymo dėl teisės akto, tikslo**

Šiuo pasiūlymu siekiama į būsimą direktyvą dėl kovos su visų formų smurtu lyties pagrindu, kaip suderintą politinį atsaką įtraukti būtiniausias taisykles, susijusias su kibernetinio smurto dėl lyties nusikaltimo apibrėžtimi ir susijusiomis sankcijomis, nustatyti priemones, kuriomis būtų skatinami ir remiami valstybių narių veiksmai šių nusikaltimų prevencijos srityje, taip pat aukų apsaugos, paramos joms ir jų patirtos žalos atlyginimo užtikrinimo priemonės.

Be to, pagal 2020–2025 m. LGBTIQ asmenų lygybės strategiją į būsimą pasiūlymą įtraukti neapykantos nusikaltimų ir neapykantą kurstančių kalbų, nukreiptų prieš LGBTIQ asmenis, apibrėžtį.

Šis pasiūlymas neturėtų trukdyti pastangoms nustatyti, kad visų formų smurtas dėl lyties yra nauja ypač sunkių nusikaltimų sritis.

2 rekomendacija dėl taikymo srities ir apibrėžčių

Kibernetinio smurto dėl lyties apibrėžtyje turėtų būti nustatyta kibernetinio smurto apimtis, mastas, lyties ir tarpsektorinis pobūdis ir pabrėžiama, kad kibernetinis smurtas dėl lyties yra smurto dėl lyties tęstinumo dalis.

Pasiūlyme turėtų būti pateikta apibrėžtis, grindžiama esamų dokumentų, pavyzdžiui, Europos Tarybos konvencijos dėl elektroninių nusikaltimų arba Stambulo konvencijos apibrėžtimis, Konvencijos dėl elektroninių nusikaltimų komiteto, Komisijos Moterų ir vyrų lygių galimybių patariamojo komiteto ir Jungtinių Tautų specialiojo pranešėjo smurto prieš moteris, jo priešasčių ir padarinių klausimais parengtomis apibrėžtimis ir apibrėžtimis, susijusiomis su kibernetiniais nusikaltimais, kibernetiniu smurtu prieš vaikus arba smurtu prieš moteris.

Remiantis esamais dokumentais, galima apibrėžtis galėtų būti tokia: kibernetinis smurtas dėl lyties yra smurto dėl lyties forma ir bet koks smurto dėl lyties veiksmas, kuris vykdomas, prie kurio vykdymo buvo prisidedama ar kuriuo apsunkinamos aplinkybės iš dalies ar visiškai naudojant IRT, pvz., mobiliuosius telefonus, internetą, socialinės žiniasklaidos platformas ar el. paštą, prieš moterį, nes ji yra moteris, arba neproporcingai veikia moteris, arba prieš LGBTIQ asmenis dėl jų lytinės tapatybės, lyties raiškos ar lyties požymių, ir dėl kurio viešajame ar privačiajame gyvenime padaroma arba gali būti padaryta fizinė, seksualinė, psichologinė ar ekonominė žala, įskaitant grasinimus atlikti tokius veiksmus, prievartą ar savavališką laisvės atėmimą;

— Kokie nusikaltimai?

Į SESV 83 straipsnio 1 dalį įtrauktas terminas „kompiuteriniai nusikaltimai“ taip pat gali apimti nusikaltimus, padarytus elektroninių ryšių tinklų ar informacinių sistemų atžvilgiu arba juos naudojant, o sunkių formų internetinis smurtas dėl lyties, turintis tarpvalstybinį aspektą, gali patekti į „kompiuterinių nusikaltimų“ sąvoką, kaip apibrėžta SESV 83 straipsnio 1 dalyje.

Be to, priemonės, kuriomis siekiama užkirsti kelią kibernetiniam smurtui dėl lyties ir padėti aukoms, galėtų būti nustatytos remiantis SESV 83 straipsnio 1 dalimi, nes jos papildo pagrindinį teisėkūros akto pasiūlymą.

Į teisėkūros pasiūlymo taikymo sritį turėtų būti įtrauktas bet kokios formos smurtas dėl lyties, kuris buvo įvykdytas, prie kurio įvykdymo prisidėta ar kuriuo buvo apsunkintos aplinkybės iš dalies ar visiškai naudojant IRT, pavyzdžiui, mobiliuosius ir išmaniuosius telefonus, internetą, socialinių tinklų platformas ar e. paštą, prieš moterį dėl to, kad ji yra moteris, arba kuris neproporcingai veikia moteris, arba prieš LGBTIQ asmenis, prieš kuriuos yra smurtaujama dėl jų lytinės tapatybės, lyties raiškos ar lyties požymių.

2021 m. gruodžio 14 d., antradienis

Nors neįmanoma pateikti išsamios įvairių kibernetinio smurto dėl lyties formų tipologijos, nes jis nuolat kinta ir atsiranda naujų formų, reikėtų paminėti ir apibrėžti šias rūšis:

- **priekabiavimą kibernetinėje erdvėje**, įskaitant patyčias kibernetinėje erdvėje, seksualinį priekabiavimą internete, nepageidaujamą akivaizdžiai seksualinio turinio medžiagos gavimą, bauginimą ir vadinimą ne translyčio asmens pasirinktu vardu;
 - **persekiojimą kibernetinėje erdvėje**;
 - **su IRT susijusius privatumo pažeidimus**, įskaitant prieigą prie privačių duomenų ar vaizdų, jų įrašymą, dalijimąsi jais, jų kūrimą ir manipuliavimą jais, konkrečiai apimant vaizdais pagrįstą seksualinę prievartą, privačių seksualių vaizdų kūrimą ar platinimą be sutikimo, asmeninės informacijos viešinimą ir tapatybės vagystę;
 - **seksualinio prievartavimo bei kitų seksualinės prievartos formų vaizdų įrašymą ir dalijimąsi jais**;
 - **nuotolinį valdymą arba stebėjimą**, įskaitant atvejus, kai naudojamos mobiliųjų įrenginių šnipinėjimo programėlės;
 - **grasinimus**, įskaitant tiesioginius grasinimus ir grasinimus ar raginimus panaudoti smurtą, pavyzdžiui, grasinimai išprievartauti, turto prievartavimas, seksualinių paslaugų ar seksualinės medžiagos prievartavimas (angl. *sextortion*), šantažas, nukreiptas į auką, jos vaikus ar gimines ar kitus asmenis, kurie remia auką ir kurie patiria netiesioginį poveikį;
 - **neapykantą kurstančias kalbas**, įskaitant smurtą ar neapykantą moterims ar LGBTIQ asmenims dėl jų lytinės tapatybės, lyties raiškos ar lyties požymių kurstančio turinio skelbimą ir dalijimąsi juo;
 - **prieš save nukreipto smurto**, kaip antai savižudybės ar anoreksijos ir psichologinės žalos sukiančio elgesio, skatinimą;
 - **kompiuterinę žalą** rinkmenoms, programoms, prietaisams, išpuolius interneto svetainėse ir kituose skaitmeninio ryšio kanaluose;
 - **neteisėtą prieigą** prie mobiliojo telefono, e. pašto, tikralaikių pokalbių žinučių ar socialinių tinklų paskyrų;
 - teismų nutartyse nustatytų **ryšių apribojimų pažeidimą**;
 - **technologinių priemonių naudojimą prekybai žmonėmis**, įskaitant seksualinį moterų ir mergaičių išnaudojimą.
- **Kokios aukos?**

Subjektinė pasiūlymo taikymo sritis turėtų apimti visas kibernetinio smurto dėl lyties aukas, konkrečiai pripažįstant tarpsektorines diskriminacijos formas ir viešajame gyvenime dalyvaujančias aukas, prie kurių priskiriamos:

- pačios įvairiausios moterys ir mergaitės ir
- LGBTIQ asmenys dėl jų lytinės tapatybės, lyties raiškos ar lyties požymių.

3 rekomendacija dėl prevencinių priemonių

Valstybės narės turėtų įgyvendinti įvairias priemones, kad užkirstų kelią kibernetiniam smurtui dėl lyties, visos tokios priemonės turėtų užkirsti kelią kibernetinio smurto dėl lyties aukų pakartotiniam traumavimui ir stigmatizacijai, būti orientuotos į aukas ir atitikti tarpsektorinį požiūrį. Tokias priemones turėtų sudaryti:

- informuotumo didinimo ir švietimo programos, įskaitant berniukams ir vyrams skirtas programas, bei kampanijos, kuriose dalyvautų visi susiję subjektai ir suinteresuotieji subjektai, kad būtų šalinamos pagrindinės kibernetinio smurto dėl lyties priežastys, atsižvelgiant į bendrą smurto dėl lyties kontekstą, siekiant pakeisti socialinį ir kultūrinį požiūrį ir panaikinti lyčių normas ir stereotipus, kartu skatinant gerbti pagrindines teises internetinėje erdvėje, ypatingą dėmesį skiriant socialinių tinklų platformoms ir raštingumo saugaus naudojimosi internetu srityje didinimui;

2021 m. gruodžio 14 d., antradienis

- kibernetinio smurto dėl lyties moksliniai tyrimai (įskaitant tokius aspektus kaip priežastys, paplitimas, poveikis; aukos, nusikaltėliai, apraiškos, kanalai ir paramos paslaugų poreikis); tokie moksliniai tyrimai turėtų apimti tyrimus ir nusikalstamumo statistikos apie kibernetinį smurtą dėl lyties koregavimą siekiant nustatyti teisėkūros ir su teisėkūra nesusijusius poreikius; tokie moksliniai tyrimai turėtų būti remiami renkant suskirstytus, tarpsektorinius ir išsamius duomenis;
- pagrindinis skaitmeninis švietimas, raštingumas ir įgūdžiai, kaip antai kibernetinė higiena ir interneto etiketas, įskaitant mokyklos programose, siekiant skatinti geresnį skaitmeninių technologijų supratimą, visų pirma siekiant užkirsti kelią piktnaudžiavimui socialine žiniasklaida ir vartotojų įgalėjimui, didinti skaitmeninę įtrauktį, užtikrinti pagarbą pagrindinėms teisėms, panaikinti bet kokią lyčių nelygybę ir išankstinę nusistatymą prieigos prie technologijų srityje ir užtikrinti lyčių įvairovę technologijų sektoriuje, visų pirma kuriant naujas technologijas, įskaitant mokytojų mokymą;
- palankesnių sąlygų moterims gauti išsilavinimą ir patekti į akademinę bendruomenę skaitmeninių technologijų srityse sudarymas, siekiant pašalinti lyčių nelygybę, įskaitant skaitmeninę lyčių nelygybę, ir užtikrinti lyčių įvairovę technologijų sektoriuose, pavyzdžiui, IRT ir gamtos mokslų, technologijų, inžinerijos ir matematikos sektoriuose, visų pirma plėtojant naujas technologijas, įskaitant dirbtinį intelektą, ir visų pirma su sprendimų priėmimu susijusiose pareigose;
- geriausios patirties, susijusios su teise kreiptis į teismą, nuteisimu ir teisių gynimo priemonėmis, pagal kurią atsižvelgiama į lyčių aspektą, skatinimas ir dalijimasis ja;
- integruotų ir išsamių švietimo ir gydymo programų, kuriomis siekiama užkirsti kelią nusikaltėjams pakartotinai vykdyti nusikaltimus, taip pat nutolinti elgesį ir mąstyseną nuo smurto, skatinimas, bendradarbiaujant su atitinkamomis institucijomis ir pilietinės visuomenės organizacijomis, atsižvelgiant į bendruomeninę praktiką ir pokyčius skatinančius teisingumo metodus, kurie yra labai svarbūs siekiant sustabdyti žalos ciklą;
- valstybių narių bendradarbiavimo plėtojimas siekiant keistis informacija, ekspertinėmis žiniomis ir geriausios praktikos pavyzdžiais, visų pirma pasitelkiant Europos nusikalstamumo prevencijos tinklą, kuris koordinuoja veiklą kartu su Europolo Europos kibernetinių nusikaltimų centru ir kitomis susijusiomis įstaigomis, tarybomis ir agentūromis, kaip antai Eurojustu, laikantis pagrindinių teisių;
- užtikrinimas, kad interneto platformos, kurios visų pirma naudojamos vartotojų sukurto pornografinio turinio sklaidai, imtųsi būtinų techninių ir organizacinių priemonių, siekdamos užtikrinti, kad turinį skleidžiantys naudotojai patvirtintų savo tapatybę naudodami dvigubą registracijos patvirtinimą el. paštu ir mobiliuoju telefonu;
- informacijos apie pilietinės visuomenės organizacijas, veikiančias smurto dėl lyties, prevencijos srityje, pripažinimas, rėmimas ir teikimas, be kita ko, užtikrinant, kad jos gautų finansinę paramą;
- sektoriaus veiklos vykdytojų ir kitų specialistų, įskaitant socialinių tarnybų darbuotojus, teisėsaugos pareigūnus, teisingumo pareigūnus ir kitus susijusius subjektus, tikslinio ir tęstinio mokymo skatinimas, siekiant užtikrinti, kad būtų suprantamos kibernetinio smurto dėl lyties priežastys ir poveikis ir kad su aukomis būtų elgiamasi tinkamai, ir užtikrinti, kad visų specialistų mokymuose būtų atsižvelgiama į lyčių aspektą.
- apsvaistymas galimybės reguliuoti stebėsenos taikomųjų programų programinės įrangos kūrimą, siekiant apsvaistyti galimą netinkamą tos taikomosios programos naudojimą ar piktnaudžiavimą ja, ir numatyti tinkamas apsaugos priemones, kad būtų apsaugotos pagrindinės teisės ir užtikrintas taikytinų duomenų apsaugos teisės aktų laikymasis; Komisijos nustatytas draudimas prekiauti bet kokia stebėsenos programine įranga, kuri vykdoma be naudotojo sutikimo ir be aiškių jo veiklos požymių;
- interneto platformų praktikos kodekso apsvaistymas, atsižvelgiant į jo galimą poveikį ar vaidmenį kibernetinio smurto dėl lyties kontekste ir užtikrinant, kad pilietinės visuomenės organizacijos galėtų dalyvauti vertinant ir peržiūrint Kovos su neteisėtu neapykantos kurstymu internete elgesio kodeksą; priemonių, įpareigojančių IT bendroves pagerinti naudotojams teikiamą grįžtamąją informaciją teikiant pranešimus, priėmimas, kad šios bendrovės galėtų greitai ir veiksmingai reaguoti į turinį, kuris pažymėtas kaip neteisėtas;
- smurto dėl lyties skaitmeninio aspekto pripažinimas nacionalinėse strategijose, programose ir veiksmų planuose, kaip kompleksinio atsako į visų formų smurto dėl lyties dalis;

2021 m. gruodžio 14 d., antradienis

- valstybių narių, interneto tarpininkų ir šių klausimą sprendžiančių NVO bendradarbiavimo skatinimas, pavyzdžiui, rengiant tarpusavio mokymosi renginius ar viešas konferencijas;
- tarpdisciplininis ir suinteresuotųjų subjektų bendradarbiavimas, be kita ko, su technologijų įmonėmis, prieglobos paslaugų teikėjais ir kompetentingomis institucijomis, dėl geriausios praktikos kovojant su smurtu dėl lyties laikantis pagrindinių teisių.

4 rekomendacija dėl aukų apsaugos, joms skirtos paramos ir jų patirtos žalos atlyginimo

Komisija ir valstybės narės turėtų imtis šių veiksmų, kurie turėtų būti orientuoti į aukas ir apimti tarpsektorinį požiūrį:

- skatinti privalomus specialius ir tęstinius sektoriaus veiklos vykdytojų ir specialistų, dirbančių su kibernetinio smurto dėl lyties aukomis, įskaitant teisėsaugos institucijas, socialinius, vaikų ir sveikatos priežiūros darbuotojus, baudžiamojo teisingumo sistemos atstovus ir teismų sistemos narius, mokymus; Sąjungos masto mokymo programos galėtų būti įgyvendinamos pagal Teisingumo ir Piliečių, lygybės, teisių ir vertybių programas ir kartu su Europos Sąjungos teisėsaugos mokymo agentūra (CEPOL) bei Europos teisėjų mokymo tinklu; visų pirma, daug dėmesio reiktų skirti antrinei viktimizacijai ir būdams, kaip jos išvengti, dvejopam smurto dėl lyties aspektui (internete ir realiame gyvenime) ir tarpsektorinei diskriminacijai, taip pat – pagalbai specialiujų poreikių turinčioms aukoms;
- užtikrinti, kad visuose specialistų mokymuose būtų atsižvelgiama į lyčių aspektą ir kad į programą būtų įtraukti veiksmai, kuriais užtikrinama, kad baudžiamajame procese auka nebūtų pakartotinai persekiojama (pakartotinė viktimizacija ir stigmatizacija);
- kalbant apie interneto platformas, kurios visų pirma naudojamos vartotojų sukurtam pornografiniam turiniui skleisti, užtikrinti, kad tos platformos imtųsi būtinų techninių ir organizacinių priemonių, kad būtų užtikrinta galimybė naudotis tinkama pranešimo tvarka taip, kad asmenys, tvirtinantys, kad juos vaizduojanti arba tariamai juos vaizduojanti vaizdo medžiaga skleidžiama be jų sutikimo, galėtų apie tai pranešti platformai ir pateikti jai savo *prima facie* fizinės tapatybės įrodymus, ir kad turinio, apie kurį pranešta taikant šią tvarką, galiojimas būtų sustabdomas per 48 valandas;
- kalbant apie interneto platformas, kurios visų pirma naudojamos vartotojų sukurtam pornografiniam turiniui skleisti, užtikrinti, kad tos platformos imtųsi būtinų techninių ir organizacinių priemonių, kad būtų užtikrintas profesionalus žmogaus valdomas turinio moderavimas, kai peržiūrimas turinys, kuris, labai tikėtina, yra neteisėtas, pavyzdžiui, vojeristinio pobūdžio turinys arba turinys, kuriame vaizduojamos seksualinio prievartavimo scenos;
- socialinėse tarnybose ir teisėsaugos institucijose įsteigti nacionalinius kontaktinius punktus, kuriuose dirbtų specialūs darbuotojai, apmokyti kovos su kibernetiniu smurtu dėl lyties klausimais, kuriems aukos galėtų pranešti apie kibernetinį smurtą dėl lyties saugioje aplinkoje. Kontaktinių punktų veikla turėtų būti koordinuojama įsteigiant tinklą. Šios priemonės padėtų spręsti pranešimo ne apie visus atvejus ir pakartotinės viktimizacijos problemas bei sukurtų saugesnę aplinką kibernetinio smurto dėl lyties aukoms;
- sudaryti palankesnes sąlygas prieigai prie informacijos, parengtos aiškia ir aukai suprantama kalba, ypač dėl teisinės pagalbos ir veiksmų bei pagalbos paslaugų, ir sukurti specialias paslaugas kibernetinio smurto aukoms (pagalbos linijos, prieglaudos, teisinė ir psichologinė pagalba); sudaryti palankesnes sąlygas aukoms teikti pranešimus, kad jos galėtų gauti apsaugos orderius, ir sukurti žalos atlyginimo mechanizmus, kuriuose būtų numatytos tinkamos žalos atlyginimo priemonės;
- aprūpinti nacionalines pagalbos telefono linijas būtiniais ištekliais ir ekspertinėmis žiniomis, kad jos galėtų reaguoti į smurto dėl lyties skaitmeninį aspektą;
- sukurti Sąjungos lygmens pagalbos telefonu liniją kaip kontaktinį punktą aukoms ir užtikrinti, kad aukos galėtų lengvai ir laisvai ja naudotis; sukurti paramos paslaugų, įskaitant pagalbos linijas ir pranešimų teikimo mechanizmus, kuriais galima pasinaudoti konkrečiais kibernetinio smurto atvejais, katalogą;

2021 m. gruodžio 14 d., antradienis

- užtikrinti, kad kibernetinio smurto dėl lyties aukos valstybėse narėse galėtų naudotis specializuotomis paramos paslaugomis ir kreiptis į teismą, naudotis teisių gynimo priemonėmis ir saugiomis bei prieinamomis pranešimo procedūromis ir mechanizmais, nepriklausomai nuo skundo pateikimo; pašalinti visas kliūtis, su kuriomis gali susidurti aukos, nusprendusios pateikti skundą, ir sukurti skundų nagrinėjimo mechanizmus, kurie būtų lengvai ir nedelsiant prieinami aukoms, be kita ko, skaitmeninėmis priemonėmis;
- plėtoti valstybių narių, interneto tarpininkų ir šiuo klausimu dirbančių NVO, taip pat atitinkamų subjektų, pvz., teisminių institucijų, prokurorų, teisėsaugos institucijų, vietos ir regionų valdžios institucijų ir pilietinės visuomenės organizacijų, bendradarbiavimo mechanizmus;
- remti pilietinės visuomenės organizacijas, ypač tas, kurios teikia paramos aukoms paslaugas, be kita ko, teikdamos finansinę paramą;
- skatinti etišką technologinių sprendimų, kuriais remiamos aukos ir kurie padeda nustatyti nusikaltėlius, kūrimą ir naudojimą, užtikrinant visapusišką pagrindinių teisių laikymąsi.

Komisija turėtų parengti pagrindinius teisėsaugos pareigūnams, dirbantiems su aukomis, pranešančiomis apie kibernetinį smurtą dėl lyties, taikomus principus, kurie suteiktų jiems reikiamų socialinių emocinių įgūdžių, kad jie galėtų atidžiai išklausti visas kibernetinio smurto dėl lyties aukas, jas suprasti ir gerbti. Rengiant pagrindinius principus turėtų būti atsižvelgiama į lyčių aspektą.

Valstybės narės turėtų sukurti visoms aukoms prieinamas nemokamas apsaugos ir paramos paslaugas, įskaitant skubią ir ilgalaikę paramą, pavyzdžiui, psichologinę, medicininę, teisinę, praktinę ir socialinę bei ekonominę paramą, atsižvelgiant į konkrečius aukų poreikius, ir ypatingą dėmesį skirti aukoms, priklausančioms grupėms, kurios patiria ypač didelę grėsmę ar kurioms reikalinga pagalba. Komisija turėtų remti valstybes nares šioje srityje.

5 rekomendacija dėl baudžiamojo persekiojimo už kibernetinį smurtą dėl lyties ir jo kriminalizavimo

Remiantis 2 rekomendacijoje pateikta apibrėžtimi ir atsižvelgiant į tai, kad kibernetinio smurto dėl lyties kriminalizavimas galėtų turėti atgrasomąjį poveikį nusikaltimo vykdytojams, kriminalizuojant kibernetinį smurtą dėl lyties turėtų būti atsižvelgiama į šiuos kriterijus:

- kibernetinio smurto dėl lyties formas, kurias valstybės narės kriminalizuos (siekiant apimti ir ankstesnius kibernetinių nusikaltimų etapus – kurstymą, pagalbą, bendrininkavimą ir kėsinimąsi);
- mažiausiais ir didžiausias bausmes (įkalinimas ir baudos);
- tarpvalstybinių tyrimą ir baudžiamąjį persekiojimą;
- konkrečias nuostatas, kuriose nurodomos tyrimo ir baudžiamojo persekiojimo gairės, daugiausia skirtos teisėsaugos institucijoms ir prokurorams, kuriose taip pat turėtų būti pateikti konkretūs nurodymai teisėsaugos institucijoms dėl įrodymų rinkimo;
- veiksmingą teisėsaugos institucijų, technologijų įmonių ir paslaugų teikėjų bendradarbiavimą, ypač nustatant nusikaltimo vykdytojus ir renkant įrodymus, kurių vykdant turėtų būti visapusiškai laikomasi pagrindinių teisių ir laisvių bei duomenų apsaugos taisyklių;
- bet kokie įrodymai turėtų būti renkami taip, kad jie nesukeltų aukos antrinės viktimizacijos ir pakartotinio traumavimo;
- sunkinančias aplinkybes, atsižvelgiant į nukentėjusių moterų, mergaičių ir LGBTIQ asmenų profilį, pavyzdžiui, pasinaudojimą tam tikromis savybėmis ar moterų, mergaičių ir LGBTIQ asmenų pažeidžiamumą internete;
- rizikos vertinimuose turėtų būti nurodomi elgesio modeliai ir su lytimi susiję incidento aspektai, pavyzdžiui, stereotipai, diskriminacija, seksualizuotos grėsmės ir bauginimas, ir į juos būtų atsižvelgiama. Ši informacija turėtų būti naudojama siekiant nustatyti tolesnius veiksmus ir gerinti duomenų, susijusių su įvairiomis kibernetinio smurto dėl lyties apraiškėmis, rinkimą;
- įrodymų pateikimas neturėtų tapti našta aukoms ar prisidėti prie tolesnės viktimizacijos.

Visos priemonės turėtų būti orientuotos į auką ir grindžiamos tarpsektoriniu požiūriu.

2021 m. gruodžio 14 d., antradienis

6 rekomendacija dėl duomenų rinkimo ir ataskaitų teikimo

Komisija ir valstybės narės turėtų reguliariai rinkti ir skelbti išsamius suskirstytus ir palyginamus duomenis apie kibernetinį smurtą dėl lyties, ne tik remiantis teisėsaugos ataskaitomis ar pilietinės visuomenės organizacijomis, bet ir aukų patirtimi. Po šių duomenų surinkimo galėtų būti atliekami išsamūs tyrimai. Valstybių narių duomenys apie kibernetinį smurtą dėl lyties turėtų būti renkami ir prieinami EIGE, FRA ir Eurostato statistikos duomenų bazėse, o valstybės narės turėtų užtikrinti, kad jos kuo geriau išnaidotų EIGE pajėgumus ir išteklius. FRA, remdamasi naujausiais Sąjungos duomenimis, turėtų atlikti naujus išsamius Sąjungos lygmens visų formų kibernetinio smurto dėl lyties tyrimus, kad būtų galima duoti tikslų atsaką.

Komisija turėtų reguliariai teikti Europos Parlamentui ir Tarybai ataskaitą, kurioje būtų įvertinta, koku mastu valstybės narės ėmėsi priemonių pagal šią rekomendaciją. Komisija taip pat turėtų tobulinti pagal lytį suskirstytus duomenis Sąjungos lygmeniu apie kibernetinio smurto dėl lyties paplitimą ir jo daromą žalą.

Komisija ir valstybės narės turėtų parengti rodiklius, pagal kuriuos būtų vertinamas jų intervencijų veiksmingumas kovojant su kibernetiniu smurtu dėl lyties.

Į papildomas rekomendacijas galima būtų įtraukti:

- statistinių duomenų apie kibernetinio smurto paplitimą ir formas rengimą, tuo pačiu siekiant, kad valstybių narių renkami duomenys būtų vienodi ir palyginami tarpusavyje;
 - Sąjungos lygmens duomenų rinkimo programą;
 - reguliarių duomenų rinkimą, kad žinios neatsiliktų nuo nuolat tobulėjančių priemonių ir technologijų, kurios gali būti naudojamos kibernetiniam smurtui vykdyti;
 - rekomendaciją pasinaudoti EIGE, Eurostato, FRA, Europolo, Eurojusto ir ENISA pajėgumais ir ekspertinėmis žiniomis.
-